

Møteinnkalling

I samsvar med møteplan holdes det møte i Fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet
30.09.2020. Sak sendt på sirkulasjon. Svarfrist: 14. oktober kl. 12

Innkalling er sendt til:

Anny Gravdal, Victor Norman, Asgeir Werner-Ristesund, Gunnar Mellgren, Danielle-Arlene Bendiksen, Jan Haavik, Bettina Husebø, Bianca Cecilie Nygård, Nina Mevold, Clara Gram Gjesdal

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt.

Eventuelle forfall bes meldt snarest sekretariatet ved Ingrid Hagerup,
tlf. 55582919, evt. per e-post til ingrid.hagerup@uib.no

Bergen, 30.09.2020

Victor Norman
styreleder

Per Bakke
dekan

Saksliste

Styresak	Saker til behandling	U.off.
	Godkjenning av saksliste – vurdering av habilitet	
S 46/20	Søknad om oppretting av Masterprogram i helseledelse - Helselederlinjen	

Styre: Fakultetsstyret ved Det medisinske fakultet

Styresak: 46/20

Møtedato: 30.09.2020

Dato: 29.09.2020

Arkivsaksnr: 2018/13687-

MADA

Søknad om oppretting av Masterprogram i helseledelse - Helselederlinjen

Bakgrunn

Det medisinske fakultet leverte den 31. august ferdigstilt søknad om oppretting av det toårige masterprogrammet «Masterprogram i helseledelse – Helselederlinjen» til Studieavdelingen (SA). Det overordnede konseptet for utdanningen er et toårig masterprogram etter modell av forskerlinjene innen medisin og odontologi som tilbys ved de fire medisinske fakultetene. Studiet skal lede frem til dobbel mastergradskompetanse gjennom et integrert løp – en autorisasjonsgivende helseutdanning og en lederutdanning. Målgruppen er studenter ved de fem- og seksårige profesjonsutdanningene i medisin, psykologi, odontologi, farmasi, klinisk ernæring og veterinærmedisin i Norge.

Fakultetet har siden 2016 arbeidet med utredning av et slikt kombinert helseprofesjons- og ledelsesstudium. I mai 2020 leverte vi første utkast til søknad om oppretting av programmet, og har etter dette fått veiledning fra UiB Læringslab i arbeidet med å ferdigstille søknaden.

Søknaden kommer nå som sirkulasjonssak, siden endelig søknad ikke forelå i tide til forrige møte. Søknaden skal behandles i UiBs utdanningsutvalget i oktober, der det er ønskelig at styrets anbefaling følger saken. Søknaden behandles til slutt i Universitetsstyret som vedtar eventuell oppretting. Programmet vil igangsettes så snart finansiering i form av studieplasser er på plass. I saken om budsjettforslag 2021 i forrige fakultetsstyremøte ble Helselederlinjen trukket fram som et satsingsfelt for fakultetet.

Vedlagt ligger søknadsskjema, studieplan, emnebeskrivelser og programutredning.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret støtter søknaden om oppretting av Masterprogram i helseledelse – Helselederlinjen, og anbefaler at programmet opprettes.

Per Bakke
dekan

Heidi Annette Espedal

fakultetsdirektør

Vedlegg

- 1 Søknadsskjema
- 2 Studieplan Helselederlinjen
- 3 Emnebeskrivelse HELED301
- 4 Emnebeskrivelse HELED302
- 5 Emnebeskrivelse HELED303
- 6 Emnebeskrivelse HELED304
- 7 Emnebeskrivelse HELED305
- 8 Emnebeskrivelse HELED306
- 9 Emnebeskrivelse HELED307
- 10 Emnebeskrivelse HELED308
- 11 Emnebeskrivelse HELED395
- 12 Programutredning

Oppretting av studier ved UiB

Søknadsskjema

April 2018

Søknad om oppretting av

Masterprogram i helseledelse - Helselederlinjen

27.08.2020

Veiledning til dette skjemaet finnes på UiBs nettsider:
<http://www.uib.no/foransatte/88791/opprette-studier>

Studietilsynsforskriften: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>

1. Generelt om studiet

Den moderne helsetjenesten består av komplekse organisasjoner i kontinuerlig endring, som forvalter store samfunnsmessige ressurser og som pleier omfattende kontakt med myndigheter og samfunnet for øvrig. I en slik virkelighet er det behov for kompetente ledere, og mange av lederne rekrutteres fra helseprofesjonene.

I helseutdanningene lærer studentene i hovedsak om klinisk arbeid, helse og sykdom. Undervisning som skal forberede studentene på de ulike rollene de møter som ferdig helsepersonell, inkludert lederroller, har lite plass i studiene. «Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger»¹, som fastsetter felles læringsutbytte, og implementeres i utdanningene senest studieåret 2020/2021, sier ikke noe om ledelse. De nasjonale retningslinjene (RETHOS) for den enkelte utdanning gis det i varierende grad rom for læringsutbytter rettet mot ledelse – noe i medisin- og psykologiutdanningene, svært lite eller intet i de øvrige femårige utdanningene. Med andre ord kan solid ledelseskompetanse i tråd med fremtidens behov ikke forventes å dekkes gjennom grunnutdanningene alene.

Det finnes en rekke høykvalitets etter- og videreutdanninger for ledere, også spesifikt rettet inn mot helsetjenesten. Men for kandidater med helseledelse som karriereambisjon, bør det være et tilgjengelig løp der de kan tilegne seg relevant formalkompetanse som en del av grunnutdanningen, og at denne er tilpasset målgruppen og studieløpet for øvrig. En slik modell, der ferske profesjonsutøvere allerede er mer enn grunnleggende ledelsesutdannet ved starten av karrieren, vil gi dem et teoretisk fundament for å kunne reflektere over ledelsesrelaterte utfordringer. Dette vil igjen kunne forberede dem bedre på fremtidig lederansvar.

Universitetet i Bergen ønsker å legge til rette for et dobbelt studieløp, rettet mot særlig motiverte studenter med interesse for ledelse ved profesjonsutdanningene i medisin, psykologi, odontologi, farmasi, klinisk ernæringsfysiologi og veterinærmedisin. Etter gjennomført utdanning har kandidatene både en mastergrad innen ledelse og en helseutdanning. Programmet vil utvide studietiden med ett år etter modell fra forskerlinjene ved de medisinske fakultetene, og forutsetter en stipend- og permisjonsordning. Studiet tenkes gjennomført som en nasjonal modell med opptak fra alle fakulteter i landet med 5- og 6-årige helseprofesjonsutdanninger. Sonderinger som er gjort mot de ulike profesjonsforeningene viser at det er bred støtte til et slikt initiativ og en etterspørsel etter en slik kombinert utdanning.

¹ <https://lovdata.no/forskrift/2017-09-06-1353>

Forankring og faglig profil

Helselederlinjen vil være en ordning som kombinerer en eksisterende helseprofesjonsutdanning og en lederutdanning på mastergradsnivå. Denne søknaden om programoppretting er rettet mot sistnevnte. Helseprofesjonsutdanningene eksisterer allerede innenfor lange og velfungerede ordninger for utdanning av helsepersonell, og fakultetets oppgave blir således å utvikle en lederutdanning som på best mulig måte kan kombineres med profesjonsutdanningene for de studentene som har en særlig interesse for ledelse og kapasitet til å gjennomføre et dobbelt studieløp.

Studiet som søkes opprettet vil være en toårig mastergrad på 120 studiepoeng. Studiet vil være faglig forankret ved Det medisinske fakultet, Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS). Instituttet har et lite, men velfungerende miljø innen helseledelse i dag, som drifter det erfaringsbaserte masterprogrammet i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi. Oppretting av Helselederlinjen vil kreve en utvidelse av det eksisterende fagmiljøet, dette beskrives senere i søknaden.

Studiets fagområde og faglige profil er helseledelse, noe som fordrer et bredt utgangspunkt både teoretisk og empirisk. Teoretisk reflekterer studiet at ledelse som universitetsfag i stor grad er et tverrfaglig felt, og dermed må ta inn i seg lærestoff fra en rekke disipliner. Eksempler er økonomi, psykologi, juss og organisasjonsvitenskap. Empirisk vil studiet ha en særlig vekt på den norske, offentlige helsetjenesten, men også ledelse av private helsetilbud, samt relaterte ikke-kliniske virksomheter som helseforvaltning. Ved å koble teoretisk kunnskap om ledelse med forståelse av det empiriske landskapet som studentene senere vil møte som helsepersonell, gir dette et fundament der studentene kan reflektere og utvikle seg som ledere – også før de faktisk har blitt tildelt slike roller formelt.

Utdanningskonseptet er delvis studentinitiert, ved at Medisinsk fagutvalg (MFU) i 2016 etterlyste et kombinasjonsstudium av medisin og ledelse etter modell fra MD/MBA-utdanningene som tilbys ved en rekke amerikanske, og noen europeiske, universiteter. Etter vurderinger ved fakultetet ble det besluttet å utvikle en modell for et kombinasjonsstudium tilpasset norske forhold, og også inkludere andre helseprofesjonsutdanninger utover medisin. Norsk medisinstudentforening (NMF) har støttet opprettelsen ved prinsippvedtak.

Formelle forutsetninger for godkjenning

(Studietilsynsforskriften § 2-1)

- (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.
- (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.

Kryss av for type studium. Hver boks kan ha flere kryss

Typer laveregradsstudium (kryss av)	
	Bachelorgradsstudium
	Kortere studium på lavere grad som ikke fører til en grad (grunnutdanning), årsstudium
	Studieretning innenfor en bachelorgrad
	Fellesgrad
	Videreutdanning
Type mastergradsstudium (kryss av)	
X	Mastergradsstudium 120 studiepoeng – § 3
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 90 studiepoeng – § 5
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 120 studiepoeng - § 5
	Mastergradsstudium 300 studiepoeng
	Fellesgrad
	Videreutdanning
Hvorvidt studiet skal tilbys som (kryss av)	
X	Heltidsstudium
X	Deltidsstudium

	Campus-/stedbasert studium
	Samlingsbasert studium
	Nettstudium
	Nettstudium med samlinger

Studiets oppbygging

Tabellen nedenfor viser det normerte studieløpet for Helselederlinjen. Emnekodeene er tentative.

1	H	15 stp. HELED301 Introduksjon til helseledelse	15 stp. HELED302 Ledelse i helsesektoren	
2	V	10 stp. HELED303 Prosessledelse	10 stp. HELED304 Kommunikasjon i helseledelse	10 stp. HELED305 Personalledelse i helsevirksomheter
3	H	10 stp. HELED306 Kvalitetsforbedring og kvalitetsledelse	10 stp. HELED307 Helseinformatikk	10 stp. HELED308 Metode og vitenskapsteori
4	V	30 stp. HELED395 Masteroppgave i helseledelse		

Kommentarer til oppbygging:

- Første studieår (semester 1 og 2) i tabellen over vil foregå på heltid, og primært som campusnær undervisning ved UiB. I denne delen av studiet har studentene permisjon fra sitt helseprofesjonsstudium.
- Andre studieår (semester 3 og 4) vil studenten avlegge parallelt med sitt helseprofesjonsstudium. Denne delen vil foregå på deltid, og det vil i større grad nyttes fjernundervisning og samlingsbasert undervisning. En konsekvens av dette er at studiets siste år vil strekkes over tid – og den enkelte students progresjon vil variere med forhold knyttet til profesjonsstudiet og studentens læringssituasjon ellers. De ytre rammene for fullføring av andre studieår i Helselederlinjen er tilsvarende lengden på studentens helseprofesjonsstudium. Dette vil si tre år for de seksårige utdanningene (medisin, psykologi, veterinær) eller to år for studenter innen de femårige utdanningene (farmasi, odontologi, klinisk ernæringsfysiologi). For studenter ved utdanninger som benytter modell 3 + 2 (bachelor og master) vil tidsbruken i utgangspunktet være lik som for øvrige

femårige utdanninger, men fullføring av Helselederlinjen vil ikke være samtidig med helseprofesjonsstudiet.²

- I tredje semester vil det, i tillegg til emnene som tilbys fra fagmiljøet, også åpnes for innpassing av relevante emner fra andre utdanninger etter faglig vurdering. Dette gjøres først og fremst for å øke muligheten for at studenter fra andre læresteder enn UiB kan avlegge emner ved dette læresteder, og dermed forenkler samvirket med sitt helseprofesjonsstudium. Kravet til faglig innhold i tredje semester er således 30 studiepoeng valgemner, eller emner som kan innpasses som dette.

Ordningene med at siste studieår kan strekkes over inntil tre år, samt mulighetene for innpassing av utdanning fra studentenes hjemmeuniversitet, eksisterer i stor grad for å kunne sikre fleksibilitet i gjennomføringen. Helseprofesjonsutdanningene som studentene gjennomfører parallelt med Helselederlinjen er krevende utdanninger, som i mange tilfeller innebærer lengre praksisperioder i klinikk. Etttersom studentene kan rekrutteres fra syv ulike profesjonsutdanninger ved fem læresteder er det vanskelig å tilpasse undervisning gitt i Bergen med tanke på et helhetlig opplegg for alle. Det må derfor istedenfor satses på fleksibilitet som muliggjør gjennomføring på et mer generisk plan.

Det kan også være aktuelt å tilby sommerskoler i særskilte tema utenfor den ordinære undervisningsporteføljen som beskrevet i emnetabellen ovenfor, men som er beregnet å kunne inngå i elektiv del av studieprogrammet.

² Dette basert på følgende: Opptak skjer normalt etter fullført tredje studieår i helseprofesjonsutdanningen. Studenter ved studier som har modell 3+2 skulle dermed startet Helselederlinjen med en gang de har fått opptak til toårig master i profesjonsløpet. Man kan ikke forvente at læresteder deres vil akseptere dette i form av permisjon, og disse må antakelig starte Helselederlinjen ett år senere. De vil dermed trenge lenger tid enn tidsrammen for sitt profesjonsstudium.

Om studietilbudet

(Studietilsynsforskriften § 2-2)

Det er utviklet et samlet læringsutbytte for masterprogrammet i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, i dialog med fakultetets pedagogiske enhet – Enhet for læring (EFL). Læringsutbyttet er fundert på målet om at studentene skal lære en kombinasjon av generisk ledelsesteori og -ferdigheter, som kontinuerlig skal kontekstualiseres mot norske helsetjenester. Koblingen mellom teori og empiri er essensiell, og skal lede frem til en samlet kompetanse som skal forberede studentene på lederroller i helsetjenestene og/eller helseforvaltningen. Læringsutbyttet skal være skreddersydd mot at studentene samtidig gjennomgår en helseprofesjonsutdanning, og arbeidslivsrelevansen er dermed høy.

Undervisnings- og vurderingsformer

Som beskrevet i kommentarene til studiets oppbygging er programmet en kombinasjon av campusbasert heltidsstudium (første studieår) og deltidsstudium (der andre studieår strekkes over tid). Dette reflekteres i de valgte undervisningsformene. Det legges vekt på studentaktive undervisningsformer, som i første studieår setter fokus på en kombinasjon av forberedte forelesninger og gruppeøvelser, der studentenes ulike profesjonsbakgrunner vil utnyttes for å skape dynamikk og øke refleksjonsnivået i undervisningen som gis. I første studieår planlegges det også en ordning med «jobbskygging», der studentene hospiterer hos en helseleder i minst tre dager i løpet av andre semester. Fagmiljøet har et stort kontaktnett gjennom alumner fra det erfaringsbaserte masterprogrammet i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi, og rekrutteringspotensialet til hospiteringsordningen er derfor stort. Det planlegges også å utvikle dette til en mentorordning på sikt, der erfarne helseledere kobles sammen med studenter på Helselederlinjen.

I andre studieår vil mange studenter ha tilholdssted utenfor Bergen, og undervisningen vil dermed dreies mot samlinger, kombinert med nettbaserte øvelser og undervisning gjennom MittUiB. Obligatoriske arbeidskrav vil i de fleste emner bestå av essay.

For vurderingsformene anerkjennes det at helsetjenestene foregår i en sammensatt kontekst, der ulike hensyn, forutsetninger og rammebetingelser virker sammen og som helselederrollen må forholde seg til. Læringsutbyttet for programmet er utformet for å møte denne kompleksiteten, og er forholdsvis bredt med tanke på hvilke kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanser som er dekket. På bakgrunn av dette er det ønskelig at vurdering/testing av studentenes læringsutbytte tilsvarende favner bredt, og det benyttes derfor hovedsakelig hjemmeeksamen for summative vurderinger.

Kobling til forskning

Helseledelse som forsknings- og undervisningsfelt er basert på teoretiske elementer fra en rekke andre fagfelt med ledelse i helsevesenet som empirisk grunnlag. Det eksisterende miljøet ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin er i dag forholdsvis lite, men driver forskning innenfor problemstillinger i helseledelse. Nyere eksempler er styringsutfordringer for helsepersonell og organisering av tjenester for øyeblikkelig hjelp. Erfaringsbasert masterprogram i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi, som er fagmiljøets operative studietilbud i dag, henter i tillegg til egen forskning inn lærekrefter fra relevante disiplinmiljø med aktiv forskningsportefølje, eksempelvis helseøkonomi fra Institutt for økonomi ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet.

I forbindelse med søknaden om oppretting av Helselederlinjen ber fakultetet om nye stillinger, inkludert rekrutteringsstillinger, som i tillegg til undervisningsoppgaver i programmet vil bidra til et sterkere forskningsmiljø innen helseledelse ved UiB.

Internasjonalisering

Som beskrevet nærmere i studieplanen er Helselederlinjens målsetning å utdanne kompetente ledere for fremtidens norske helsevesen. Dette skal besørges av at studentene lærer en solid kombinasjon av ledelsesteori og sektorspesifikke problemstillinger, forutsetninger og rammebetingelser. Denne tosidigheten er tungt reflektert i læringsutbyttet for emner i første studieår, og det er lagt vekt på at teoretisk og empirisk kunnskap ikke holdes adskilt i emneporteføljen. Det vil derfor være små muligheter for studentutveksling i første studieår.

I tredje semester gjennomgår studentene valgemner, og det er her lagt opp til forholdsvis lempelige ordninger for at studentene kan få godkjent relevante emner fra andre læresteder som en del av sin utdanningsplan. Slike ordninger er nødvendige for å øke gjennomførbarheten i en situasjon der studentene samtidig er aktive studenter ved et helseprofesjonsstudium. Det er derfor mulig at studentene kan få godkjent emner som er tatt ved læresteder i utlandet. Imidlertid vil studentene også ha forpliktelser ved sitt helseprofesjonsstudium – og antakelig må et eventuelt utvekslingsopphold avpasses faglig både mot dette studiet og Helselederlinjen.

Emnene ved Helselederlinjen er som hovedregel knyttet til studierett ved programmet, og undervises på norsk. Fakultetet ser derfor ikke for seg faste utvekslingsavtaler med utenlandske læresteder for innreisende studenter, men det kan ved ledig kapasitet være aktuelt å gi plass til studenter fra utlandet som mestrer et skandinavisk språk. Dette vil måtte avklares i en detaljeringsfase.

Vedleggsliste

Vedlegg til krav til studietilbudet: Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	Vedlegg nr.
Studieplan	1
Tabell med oversikt over studiets oppbygning og innhold	Inkludert her
Emnebeskrivelser	2
Avtaler om internasjonalisering	
Avtaler om studentutveksling (juridisk bindende)	
Signert(e) praksisavtale(r)	
<i>For nettstudier (kun nettstudium eller i kombinasjon med stedbasert studium) kommer i tillegg:</i>	
Studieplan for nettstudiet (hvis relevant)	
Prosedyre for opplæring i nettstudier for studenter og lærere	
Dokumentasjon av læringsplattform for nettstudentene	
Dokumentasjon av nett-/faglærernes rutiner for oppfølging av nettstudenter (som responstid osv.)	

Om fagmiljøet

(Studietilsynsforskriften § 2-3)

Fagmiljøet tilknyttet fakultetets eksisterende studietilbud innen helseledelse (MATF-HEVID Erfaringsbasert master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi) består i dag av en førsteamanuensis i 80 % stilling og en professor/programleder II i 20 % stilling. I tillegg benyttes det gjesteundervisere fra relevante fagmiljø. Det legges ned en stor innsats fra de involverte for å besørge fremragende undervisning i det erfaringsbaserte masterprogrammet.

En forutsetning for opprettelse av Helselederlinjen er at det tildeles stillinger som muliggjør undervisning, veiledning, forskning og fagledelse av programmet etter kravene i studietilsynsforskriften. Fakultetet har bedt om tre vitenskapelige hovedstillinger (hvorav en koordinator), to stipendiater og en postdoktor. Uten en slik tildeling er ikke opprettelsen gjennomførbar, selv om kravene til sammensetning av fagmiljø formelt sett er oppfylt.

Oversikten som er satt opp i tabell 3 nedenfor reflekterer dermed den bemanning som fagmiljøet vil ha dersom en slik tildeling finner sted.

Appendix

Tabell 1: Studenter og ansatte

Tabellen skal gi informasjon om studiets størrelse i forhold til fakultetets øvrige studietilbud. Oppgi tall fra siste mulige tellingstidspunkt ("X") og sett dette inn i tabelloverskriftsraden (dvs. erstatt X'ene med årstall).

Enheter og program	Registrerte studenter Høst 2019	Opptatte studenter i Høst 2019	Kandidater i Høst og vår 2019	Vitenskapelige årsverk 2019
Ved fakultetet totalt	2195	549	340	577,71
Ved instituttet for det omsøkte studiet	329	131	36	97,1
Ved det omsøkte studiet				6

Kommentar:

- **Opptatte, fakultet:** Inkluderer både Samordna opptak og lokale opptak ved UiB og fakultet.
- **Registrerte studenter, institutt:** Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) gir undervisning til egne masterprogram, men også større profesjonsstudier som flere institutt er tilknyttet hovedsakelig medisin (to semester) og farmasi (ett semester). Dette tallet er således summen av disse ved det aktuelle tidspunktet, inkludert EVU.
- **Opptatte og kandidater institutt:** Inkluderer studenter ved IGS sine egne masterprogram og EVU-tilbud, ikke profesjonsstudiene som nevnt under forrige punkt.
- **Vitenskapelige årsverk ved studiet:** Som del av søknaden med programoppretting søkes det om vitenskapelige stillinger tilsvarende dette tallet. Det eksisterende fagmiljøet i helseledelse ved instituttet er i dag ganske lite.

Tabell 2: Forventet antall studenter ved studiet

Tabellen skal gi informasjon om forventet studenttall og rekrutteringsgrunnlag for studiet.

Antall studenter ved det omsøkte studiet	Studenter totalt første studieår	Studenter totalt ved full drift
Antall fulltidsstudenter	30	30
Antall deltidsstudenter	0	30-60
Antall nettstudenter		

Kommentar:

Studiet foregår parallellt med helseprofesjonsstudium. Første studieår er lagt opp som et fulltidsstudium, der studentene har base i Bergen. Dette året har studentene permisjon fra sitt helseprofesjonsstudium. Fra og med andre studieår vil studentene være deltidsstudenter, og de studentene som ikke rekrutteres ved UiB vil formodentlig ha base ved det lærestedet hvor deres helseprofesjonsstudium er lokalisert.

Spennet i antall deltidsstudenter kommer av at studentene skal gis tid tilsvarende lengden på sitt helseprofesjonsstudium for å fullføre Helselederlinjen. For medisin vil dette være tre år, for de øvrige to år. Dette gjør at studenttallet vil variere med sammensetningen i opptaket.

Vi planlegger ikke at noen av emnene skal være fullstendig nettbaserte – i deltidskomponenten av studiet vil det bli benyttet en viss grad av samlinger, og vi vil derfor ikke omtale studentene som nettstudenter.

Vedr. frafall og gjennomføring

Studiet som søkes opprettet vil være et unikt og nyskapende tilbud i norsk sammenheng, siden det legges til rette for et kombinasjonsstudium med nasjonalt opptak fra en rekke grunnutdanninger ved ulike læresteder. Det er dermed ikke særlig sammenligningsgrunnlag for å kunne vurdere et forventet frafall fra studieprogrammet på.

Forskerlinjene i medisin og odontologi er det mest nærliggende eksempelet på et lignende program, ettersom dette også kombinerer et lengre helseprofesjonsstudium med et toårig parallelt studie/forskningsløp. Frafall fra forskerlinjen ved UiB er noe utfordrende å beregne korrekt med tilgjengelige databaser og statistikkverktøy, da det ikke er et gradsgivende studieprogram. Informasjon fra administrasjonen tilsier at det som regel er 1-2 studenter som faller fra hvert opptakskull gjennom studieløpet, og dette gir en frafallsandel på rundt 10% ved et fullstendig opptak (17 plasser). Ved et lavere opptak vil det samme frafallet gi et langt høyere andelsutslag, men til sammenligning ligger frafall ved profesjonsstudiene i medisin og psykologi på rundt 15 % de siste årene, og noe høyere for farmasi og odontologi.

Utdanningene som brukes til sammenligning i avsnittet over er alle grunnutdanninger som rekrutterer søkere basert på utdanning fra videregående skole. Interessant nok har det toårige masterprogrammet i klinisk ernæring ved UiB, som tar opp søkere basert på bachelorgrad, omtrent ikke frafall i det hele tatt. Dette sier noe om hvor viktig inntakskvalitet er for graden av frafall og gjennomføring. Gjennom undersøkelser av frafall i norsk høyere utdanning viser at brorparten av frafallet skjer ved overgangen fra første til andre studieår, der en rekke studenter søker seg over til annen utdanning – studiet var ikke det rette for dem og de er ikke lenger motiverte for å fortsette. Søkerne til masterprogrammet i klinisk ernæring er både motiverte, og vant til å studere.

Helselederlinjens ambisjon er å ta opp helseprofesjonsstudenter med en særlig interesse for ledelse, og som tas opp ved fullført tredje studieår. Man kan dermed forvente at studentene er erfarne, motiverte og begavede – og man vil unngå «andreårseffekten» som beskrevet over.

Basert på dette grunnlaget vil det være rimelig å anta at frafallet ved Helselederlinjen vil være 10 % eller lavere, med det bakteppet at utdanningen har noen spesielle forutsetninger.

Tabell 3: Oversikt over fagmiljøet

Tabellen skal gi en kvantitativ oversikt over fagmiljøet studiet er forankret i. Innsatsen til de ansatte oppgis i undervisningsprosent, ved oppstart og ved full drift.

Merknad: Tabellen viser stillingsressurser som er dedikert til programmet som søkes opprettet ved eventuell tildeling som blant annet er beskrevet på side 10 i dette dokumentet, og andre steder i søknadsdokumentene. Eksisterende stillingsressurser tilknyttet erfaringsbasert master er utelatt, eventuelle omfordelinger mellom de to programmene foretas internt ved fagmiljøet ved instituttet.

Samlet oversikt over planlagt dimensjonering av undervisningsressurser for studieprogrammet					
1	2	3	4	5	6
Stillingskategori første studieår	Samlet antall første studieår	Samlet undervisningsprosent per stillingskategori første studieår	Stillingskategori ved full drift	Samlet antall ved full drift	Samlet undervisningsprosent per stillingskategori ved full drift
Professor	1 ³		Professor	1-2	
Førsteamanuensis	1		Førsteamanuensis	1-2	
Post doc	1		Post doc	1	
Stipendiat	1		Stipendiat	2	
Universitetslektor			Universitetslektor		
..					

Instituttleder skal gi en samlet vurdering av faglig robusthet og tilgjengelige undervisningsressurser i studiet

³ Fakultetet har bedt UiB om til sammen tre vitenskapelige hovedstillinger, hvorav en faglig koordinator. Hvorvidt de omsøkte stillingene skal ligge på professor- eller amanuensisnivå er ikke gitt, utover at fagmiljøet må oppfylle studietilsynsforskriftens kompetansekrav. Det kan også være aktuelt å spre minst en av de vitenskapelige stillingene på mindre bistillinger for å sikre nødvendig faglig bredde i fagmiljøet.

Mal for forside til studieplanar ved UiB:

Studieplan for Masterprogram i helseleiing - Helseleiarlinja
Masterprogram i helseledelse - Helselederlinjen
Master's Programme in Health Management

Godkjenning:

Studieplanen er godkjend av:

Universitetsstyret:(dd.mm.år)

Programstyret:(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Studieplanen vart justert:(dd.mm.år)

Evaluering:

Studieprogrammet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Mal for studieplanar ved UiB

Krav til studieplanar for studieprogram går fram av:

- § 2-1 og 2-2 i [Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høgere utdanning \(tilsynsforskriften\)](#)
- Kapittel 3 i [Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen](#), (Studieforskrifta),

Forslag til formuleringar på engelsk finst i [Mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg](#) frå Universitets- og høgskulerådet.

Om framside og struktur i malen

I tillegg til kategoriane i tabellen nedanfor, skal studieplanen innehalde følgjande informasjon: Dato for godkjenning av studieplan, dato for eventuelle justeringar, namn på instans som har godkjent planen, dato for siste og neste evaluering av programmet. Denne informasjonen skal stå på framsida til planen. Framsidemal finst sist i dette dokumentet.

Forslag til tekst står i kursiv i kolonnen «Tekst». Rettleiing og nokre døme finn ein i kolonnen til høgre. Denne må fjernast før studieplanen vert send til råd og styre. Kolonnen «Infotype» viser til kvar tekstane skal leggjast inn i Felles studentsystem (FS), som er eit studieadministrativt verktøy. Dei som har fagleg ansvar for å utvikle studieprogrammet, treng ikkje bry seg om infotypene.

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Namn på studieprogrammet, nynorsk		<i>Masterprogram i helseleiing – Helseleiarlinja</i>	
Navn på studieprogrammet, bokmål		<i>Masterprogram i helseledelse - Helselederlinjen</i>	
Name of the programme of study, English		<i>Master's Programme in Health Management</i>	
Namn på grad Name of qualification	SP_GRADEN	<i>Master i Helseledelse</i>	Sjå kapittel 2 i UiB si Studieforskrift for reglar for oppbygging av namn på gradar, også i engelsk omsetjing.
Omfang og studiepoeng ECTS credits	SP_OMFANG	Masterprogrammet i helseleiing har eit omfang på 120 studiepoeng og er normert tilsvarende to års fulltidsstudium. Grunna studiets oppbygging vil reell studietid normalt være 3-4 år.	<u>Døme:</u> <i>Bachelorprogrammet i X har eit omfang på 180 studiepoeng og er normert til 3 år.</i>
Fulltid/deltid Full-time/part-time	SP_FULLDEL	Studiet er bygga opp som eitt års fulltidsstudium og 2-3 års deltidstudium. Lengda på deltidstudiet korresponderer med attverande normert studietid på opptakstidspunktet ved det helseprofesjonsstudiet studenten normalt studerer. Dette vil seie tre år for seksårige utdanningar, og to år for femårige utdanningar.	Informasjon om dette er eit krav i Diploma Supplement. Til dømes kan eit studieprogram normert til 3 år leggjast til rette for å gjennomførast på 6 år. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk Language of instruction	SP_SPRAK	Norsk	Før opp undervisningsspråket/undervisningspråka for emna i studieløpet.
Studiestart - semester Semester	SP_START	Haust	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Mål og innhald	SP_INNHALD	<i>Mål:</i>	Gi ei <u>kort</u> oversikt over faginnhaldet

Objectives and content		<p>Masterprogrammet har som mål å forberede studentar ved dei fem- og seksårige helseprofesjonsutdanningane på seinare leiarroller i helsevesenet. Ved gjennomført leiarutdanning, samtidig som dei oppnår autorisasjon, vil studentane ha betre føresetnader for å kunne reflektere over leiing i dei erfaringane dei gjer seg som nyutdanna helsepersonell. Studentane skal i studiet oppnå ein kombinasjon av teoretisk fundert kunnskap om ulike sider ved leiing, kombinert med ei empirisk forankring mot særleg det norske, offentlege helsevesenet.</p> <p><i>Innhald:</i> Studiet er innholdsmesseg tverrfaglig forankra mot ulike fagfelt som er relevant for å utøve leiing i en helsekontekst – til dømes økonomi, psykologi, juss og organisasjonsvitskap. Teoretisk kunnskap blir kontinuerlig samankopla med reelle forhold og føresetnader frå helsevesenet og andre relevante verksemder.</p> <p>I starten av studiet fokuseras det på generisk teori om leiing og oppbygging av kunnskap om helsesektoren. I andre semester rettes det fokus mot ulike aspekt ved leiarrolla i ei utøvande kontekst, hovudindelinga er prosessleiing, kommunikasjon og personalleiing. Siste studieår er retta mot en fordjuping av studentens læring gjennom valemnar og arbeid med masteroppgåve.</p>	<p>Ein skal ikkje beskrive organisering og oppbygging av alle emna i programmet. Dette gjer ein under følgjande kategoriar nedanfor: <i>Innføringsemne, Obligatoriske emne, Spesialisering/fordjupning og Tilrådde valemne.</i></p> <p>Studieplanar er ikkje rekrutteringsinformasjon. Ein brukar derfor <u>ikkje du-form</u>.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Bachelorprogram i petroleumsteknologi</i> <i>Programmet kombinerer dei klassiske realfaga fysikk, matematikk og kjemi med geologi og geofysikk for å gje eit solid fagleg fundament for å kunne arbeide i oljeindustrien. Programmet er serleg retta mot reservoarbeskriving og modellering inklusiv studiar av fleirfasestrøyming i porøse medier. I starten av studiet blir det lagt stor vekt på å gje studentane eit godt grunnlag i dei basisfaga som skal til for å gje ei djupare forståing for dei fysiske og kjemiske prosessane som er knytt til olje- og gassutvinning. Siste halvdel av studiet er også tverrfagleg, sjølv om det her også vert opna for valmoglegheiter som gjev spesialisering mot meir spesifikke fysiske, kjemiske eller geologiske problemstillingar innan petroleumsteknologien. Studieprogrammet skal utnytte forskning og ekspertise i fysikk, matematikk, kjemi, geofysikk og geologi til å utdanne kandidatar med teknologisk kompetanse i petroleumsteknologi, samt danne grunnlag for vidare spesialisering (mastergrad).</i></p>
Læringsutbytte	SP_UTBYTTE	Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbytte:	Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR) definerer læringsutbytte slik:

<p>Required learning outcomes</p>		<p>Kunnskap Kandidaten..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan forklare dei viktigaste rammene for helsevesenets organisasjon, arbeidsmåte, leiing og styring, og ulike teoretiske modellar for dette. - Har inngåande kunnskap om leiingsfagets historiske utvikling og dei mest sentrale teoriene innan leiing. - Kan anvende grunnleggande helseøkonomiske prinsipp i leiarrollen. - Kan forklare teoretiske perspektiv innan organisasjonsstruktur og –kultur og korleis disse verkar inn på leiing i moderne helseorganisasjonar. - Har avansert kunnskap om ulike verktøy innan kvalitetsforbetring og kvalitetsleiing - Har kunnskap om ulike fasar av eit prosjekt og forstår ulike krefter og motkrefter i prosjektarbeidet <p>Ferdigheiter Kandidaten..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kan delta i ein ekstern eller intern revisjon i helsevesenet - Kan anvende rettsreglar og prioriteringsverktøy i konkrete problemstillingar frå helsesektoren - Er i stand til å nytte helse- og bedriftsøkonomiske verktøy til leiing av eigen verksemd - Kan leie eit prosjekt, og vurdere tidsbruk, kostnadar og risiko - Kan utarbeide ein beredskapsplan for ein eining i helsetenesta, - Forstår faktorar som bidreg til eit godt arbeidsmiljø, og kan gjennomføre systematisk HMS-arbeid for å fremme desse 	<p><i>Læringsutbytte er det ein person veit, kan og er i stand til å gjere som eit resultat av ein læringsprosess.</i></p> <p>Derfor er læringsutbytte beskrive i kategoriane «kunnskap», «ferdigheiter» og «generell kompetanse».</p> <p>Læringsutbytte skal beskrivast i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket, som skil klårt mellom krav til læringsutbytte på høvesvis bachelor- og masternivå.</p> <p>Rammeverket byggjer på Benjamin Bloom sitt klassifiseringssystem for ulike læringsmål. Taksonomien hans klassifiserer også handlingsverb som er aktuelle i formulering av læringsutbytte på ulike nivå</p> <p>Bruk ei slik form at <u>beskrivinga kan overførast direkte til vitnemålet og Diploma Supplement.</u></p>
-----------------------------------	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Kan leie endringsprosessar i egen verksemd - Mestrer ulike aspekt ved kommunikasjon i leiarrollen, som internkommunikasjon, konflikthandtering, forhandlingar og samhandling med media. <p>Generell kompetanse Kandidaten..</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reflekterer over dei etiske temaa og problemstillingane som har betydning for helsevesenet og leiarrolla - Kan leie team og vurdere gruppedynamikk - Reflekterer over samanhengen mellom ulike profesjonar, inkludert profesjonsmakt og –autonomi - Er bevisst korleis IKT-system nyttast i helsesektoren, og kva moglegheiter og utfordringar som følgjar bruken - Er bevisst betydninga av brukarmedverknad innan helsevesenet, og korleis brukar erfaringar kan nyttast - Kommuniserer med samfunnsaktørar, samarbeidspartnarar og pasientorganisasjonar på en konstruktiv måte - Er bevisst reglane for god kjeldebruk og korrekt akademisk arbeid - Kan handtere rekrutterings-, utviklings- og oppseiingsprosessar 	
<p>Opptakskrav</p> <p>Admission requirements</p>	SP_OPPTAK	<p>Søkar må være oppteken ved eit seksårig profesjonsstudium, femårig integrert masterprogram eller masterprogram som byggjer på bachelorgrad innanfor desse fagområda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medisin • Psykologi • Odontologi • Farmasi • Klinisk ernæringsfysiologi 	<p>Ta óg med eventuelle spesielle opptakskrav.</p> <p>Bruk ei slik form at <u>beskrivinga kan overførast direkte til vitnemålet og Diploma Supplement.</u></p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Veterinærmedisin <p>For retningane utanom veterinærmedisin er det krav om at utdanninga fører frem til autorisasjon som helsepersonell.</p> <p>For fem- og seksårige integrerte utdanningar må søkar dokumentere fullført tredje studieår for å kunne søke opptak. Søkarar frå toårige masterprogram søker på basis av fullført bachelorgrad, men må likevel dokumentere opptak til toårig autorisasjonsgjevande utdanning.</p> <p>Søkarar skriver søknadsbrev der dei gjer greie for sin motivasjon for utdanninga, særlege interessefelt innan helseleing og reflekterer over framtidig masterprosjekt. Ved fleire aktuelle søkarar enn studieplassar (sjå under om kvoteordning) vert det gjennomført intervju.</p> <p>Det nyttast kvoter for kvar helseprofesjon, etter følgande fordeling:</p> <p>Medisin – 13 plassar Psykologi – 7 plassar Odontologi – 3 plassar Farmasi – 3 plassar Klinisk ernæring – 2 plassar Veterinærmedisin – 2 plassar</p> <p>Dersom det er færre kvalifiserte søkarar enn plassar innafor ei kvote, fordelast disse plassane til eventuelle restsøkarar frå andre kvoter etter ei felles venteliste.</p>	
--	--	--	--

Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge	SP_ANBFORK		Kan fyllast ut ved behov for å seie kva fagbakgrunn ein student bør ha for å ha eit godt grunnlag til studiet. <u>Døme:</u> Bachelor: <i>Gode forkunnskapar i matematikk er ein føremon. Vi tilrår matematikk på 3. klasse nivå frå vidaregåande skole.</i> Master: <i>Tilrådde emne frå bachelornivå er: ...</i>
Innføringsemne Introductory courses	SP_INNFORI		Berre for bachelorprogram. Ein fører opp dei innføringsemna som er obligatoriske for studieprogrammet i tillegg til ex. phil., som ex. fac. eller andre innføringsemne. Sjø UiBs studieforskrift for informasjon om krava til innhald og omfang.
Obligatoriske emne Compulsory units	SP_OBLIGAT	HELED301, HELED302, HELED303, HELED304, HELED305, HELED395	Jf UiBs Studieforskrift for krav til innhald og omfang.
Spesialisering Specialisation	SP_SPESIAL		Jf UiBs Studieforskrift.
Tilrådde valemne Recommended electives	SP_VALGFRI	<i>Liste over emne som er tilrådde i bachelorprogrammet:</i> HELED306, HELED307, HELED308	Jf UiBs Studieforskrift.
Rekkefølge for emne i studiet Sequential requirements, courses	SP_REKKEFO	1. semester: HELED301, HELED302 2. semester: HELED303, HELED304, HELED305 Fom 3. semester: HELED306, HELED307, HELED308, HELED395	Rekkefølga må gå fram av studieplanen.

		<p>Det krevjast at emne frå 1. og 2. semester er bestått før studenten kan melde seg til undervisning/vurdering i valemna HELED306, HELED307 eller HELED308.</p> <p>Det krevjast at valemna er bestått, eller ei tilsvarende mengd studiepoeng frå andre lærestader er godkjent innpassa i utdanningsplanen, før studenten kan starte arbeid med masteroppgåva (HELED395) under rettleiing.</p>	
<p>Delstudium i utlandet</p> <p>Study period abroad</p>	SP_DELSTUD	<p>Programmets innhald er særlig retta mot norske helsetenester, og det er derfor avgrensa moglegheiter for utveksling i første studieår. Studentar kan etter førehandsgodkjenning gjennomføre delstudiar i utlandet som del av tredje semester, der det hovudsakelig nyttast valemne.</p> <p>Grunna studentanes samtidige helseprofesjonsstudium ved norsk lærested kan slike delstudiar bli praktisk vanskelig å gjennomføre, med mindre det samtidig gjennomførast delstudium i utlandet ved helseprofesjonsstudiet og disse emna godkjennast som en del av Helseleiarlinja.</p>	<p>Avtalar med partnarar tilrådde av fakultetet, skal takast med her, - også for studium ved UNIS.</p>
<p>Arbeids- og undervisningsformer</p> <p>Teaching and learning methods</p>	<p>SP_ARBUND</p> <p>(Erstatter SP_UNDMETO)</p>	<p>Studiet vil nytte undervisningsformer som i stor grad er orientert mot studentaktiv læring. Fleirfagleg samansetning og en moderat størrelse på studentgruppa er ideell for å kunne drive nettopp slike undervisningsformer, som er drevet av interaksjon og ofte går føre seg i grupper.</p> <p>Plenumsforelesingar brukast primært til introduksjon, oversikt og innføring i teori, medan hovuddelen av innlæringa skjer med andre pedagogiske verktøy, som eksempelvis teambasert læring (TBL), problembasert læring (PBL), gruppepresentasjon- og diskusjon, rollespill, samt videoopptak og formativ og</p>	<p>Generell beskriving av kva for arbeids- og undervisningsformer som hovudsakleg vert brukte i studietilbodet. Her tar ein utgangspunkt i arbeids- og undervisningsformene i emnebeskrivingane for emna i studieløpet.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring, feltarbeid og oppgåver som studentane må løyse saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre</i></p>

		<p>interaktiv undervisning gjennom bruk av lærings- og mestringsystemet Mitt UiB.</p> <p>I andre semester gjennomførast det «jobbskygging», der studenten hospiterer hos ein leiar i helsetenesta, helseforvaltinga eller annan relevant verksemd.</p>	<p><i>grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar på skriftlege og munnlege arbeid undervegs i studiet.</i></p> <p>Dersom det finst krav om praksis, tar ein det med her.</p>
<p>Vurderingsformer</p> <p>Assessment methods</p>	SP_VURDERI	<p>Det leggst vekt på formative vurderingar med tilbakemeldingar der læring, refleksjon og kunnskapsoppnåing fremmast.</p> <p>Det nyttast for det meste heimeeksamenar og gruppeinnleveringar for sluttvurdering, med unntak av masteroppgåva.</p>	<p>Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om det definerte læringsutbyttet er oppnådd. Her tar ein utgangspunkt i vurderingsformene i emnebeskrivingane for emna i studieløpet.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Emna som inngår i studieløpet, nyttar hovudsakleg ulike kombinasjonar av følgjande vurderingsformer: heimeeksamen, skriftleg skoleeksamen og munnleg eksamen.</i></p>
<p>Litteraturliste</p> <p>Reading list</p>		<p><i>Litteraturliste finn du i Leganto via MittUiB.</i></p> <p><i>Lista vil vere klar innan 01.06 / 01.01 for det komande semesteret.</i></p>	
<p>Karakterskala</p> <p>Grading scale</p>	SP_KSKALA	<p>Emne i det anbefalte studieløpet nyttar karakterskala A-F.</p>	<p>Ved UiB er det to typar karakterskalaer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F <p>Bokstavkarakterar er mest utbreidde. Sjå elles UiBs Studieforskrift.</p> <p><u>Døme:</u></p>

			<i>Emna som inngår i det tilrådde studieløpet vert karaktersett med bokstavkarakterar (A-F).</i>
Vitnemål og vitnemålstillegg Diploma and Diploma Supplement	SP_VITNEM	<i>Vitnemål blir skriva ut etter at graden er fullført.</i>	
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	SP_KOMPETA		For vidare studium på masternivå gjeld paragraf 4.1.1 i UiBs Studieforskrift (om Opptak og opptaksbehandling). <i>Sjå óg Mal for norske vitnemål og vitnemålstillegg.</i>
Relevans for arbeidsliv Employability	SP_ARBLREL	Mastergrad i helseleing er relevant for helsepersonell som har ambisjonar om en leiarstilling innan helsetenesta eller andre relevante verksemdar.	Oversikt over ulike, moglege yrkesveggar.
Evaluering Evaluation	SP_EVALUER	Masterprogrammet blir evaluert kvart femte år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Gjer greie for dei evalueringsformene som vanlegvis blir brukte på program- og emnenivå.
Skikkavurdering og autorisasjon Suitability and authorisation	SP_AUTORIS		Der dette er aktuelt. <u>Døme:</u> <u><i>Suitability assessment is required.</i></u>
Programansvarleg Programme committee	SP_FAGANSV	<i>Programutval for Erfaringsbasert master i helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for same funksjonen, set ein inn den nemninga.
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	SP_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact information	SP_KONTAKT	<u><i>Studierettleiar@xx-uib.no</i></u> <i>Tlf 55 58 xx xx</i>	

Mal for emnebeskrivingar ved Universitetet i Bergen

Ved Universitetet i Bergen skal studia vere organisert i studieprogram og emne. Eit studieprogram inkluderer fleire emne, som er omfatta av formell vurdering, og har studiepoeng knytt til seg som mål for omfanget av studentane sitt arbeid. Talet på studiepoeng for eit emne skal ordinært vere deleleg med 5, minste emneomfang skal ordinært vere 5 studiepoeng. Ei emnebeskriving er ein spesifikk plan for eitt av emna i eit studieprogram.

Studium ved UiB er regulerte gjennom [Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen](#) (Studieforskrifta), og gjennom nasjonale krav som ligg til grunn. For omtale av nasjonale krav, sjå rettleiing til søknad om oppretting av studieprogram, sjå søknadsskjema og rettleiingar på <http://www.uib.no/foransatte/88791/opprette-studier> UiB si [Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudia](#) har eit eige kapittel om oppretting og nedlegging av studietilbod, med oversyn over fordeling av ansvar og oppgåver i arbeidet med å opprette nye studietilbod.

Om framside og struktur i malen

I tillegg til informasjonen i tabellen nedanfor, skal emnebeskrivinga innehalde følgjande informasjon: Dato for godkjenning, dato for eventuelle justeringar, namn på instans som har godkjent beskrivinga, dato for førre evaluering og neste planlagde evaluering av emnet. Denne informasjonen skal stå på framsida. Framsidemal ligg sist i dette dokumentet.

Eventuelle forslag til tekst står i kursiv i kolonnen «Tekst». Rettleiing og nokre døme finst i kolonnen til høgre. Den må fjernast før emnebeskrivinga vert send til programstyre, institutt og fakultet. Kolonnen «Infotype» viser til kvar tekstane skal leggjast inn i Felles studentsystem (FS), som er eit studieadministrativt verktøy. Dei som har fagleg ansvar for å utvikle emnet, treng ikkje bry seg om infotypene.

Emnebeskriving for

Introduksjon til helseleing (*Namn på emnet, nynorsk*)

Introduksjon til helseledelse (*Navn på emnet,, bokmål*)

Introduction to Health Management (*Name of the course, English*)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED301	
Namn på emnet, nynorsk		Introduksjon til helseleiing	
Namn på emnet, bokmål		Introduksjon til helseledelse	
Namn på emnet, engelsk			
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 15 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Haust	<u>Døme:</u> <i>Haust. Vår. Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald Objectives and Content	EB_INNHOLD	<i>Emnet har som mål å gje ei grundig innføring i helseleiing som et teoretisk felt. Saman med HELED302 får studentane eit naudsynt fundament for vidare gjennomføring av masterprogrammet.</i> <i>Emnet tar opp sentrale teoriar og tema knytt til leiing, historisk utvikling av leiingsfaget og rammer</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<p>prinsippet for etiske vurderingar</p> <p>Ferdigheiter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår ulike teoretiske modeller for å styre, lede og organisere helsetenestene • Kan drøfte utfordringar med å styre og lede helsetenestene, samt konsekvensar av ulike styringsverktøy <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan kritisk reflektere over samanhengar mellom ulike styringsverktøy, rammevilkår og utøving av helsetenestene • Forstår og nyttar ulike verkemiddel for styring, organisering og leing av helsetenestene 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	Ingen	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.

Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar oppteken ved Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer Teaching and Learning Methods	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	Det leggast vekt på studentaktive arbeids- og undervisningsformer: <ul style="list-style-type: none"> • Førelesingar med formativ førebuing • Gruppearbeid, teambasert læring (TBL) og problembasert læring (PBL) • Sjølvstudium • Obligatoriske presentasjonar (munnleg og skriftleg) 	Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv. <u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i> Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.
Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Refleksjonsoppgåve	Her registrerer ein både krav om obligatorisk fram møte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.

Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Heimeeksamen	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	A-F	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haust	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.
Litteraturliste	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur.

Reading List			Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i tråd med UiBs system for utdanningskvalitet	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: <u>Studierettleiar@xx-uib.no</u> Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Leiing i helsesektoren (*Namn på emnet, nynorsk*)

Ledelse i helsesektoren (*Navn på emnet, bokmål*)

Management in the Healthcare Sector (*Name of the course, English*)

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED302	
Namn på emnet, nynorsk		Leiing i helsesektoren	
Namn på emnet, bokmål		Ledelse i helsesektoren	
Namn på emnet, engelsk		Management in the Healthcare Sector	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 15 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	<i>Haust</i>	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Emnet har som mål å gi studentane sektorspesifikk innsikt som førebuar dei på seinare leiarroller i helsetenestene. Studentane skal bli kjend med dei politiske, økonomiske, teknologiske og juridiske</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• Kan delta i en ekstern eller intern revisjon• Kan anvende rettsreglane på konkrete problemstillingar innan helsesektoren• Forstår og kan gjere seg nytte av teknologiløysingar brukt i sektoren <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• Forstår betydninga av helseøkonomiske vurderingar og det juridiske rammeverket for styring og leing i helsesektoren• Kan reflektere over korleis økonomisk tenking kan forklare hendingar og samanhengar i helsetenesta og gi betre avgjerdsgrunnlag for bruk av ressursar• Kan lede systematisk forbetring av helsetenester• Kan reflektere over korleis samspelet mellom ulike tenesteytarar, brukarar og ny teknologi kan bidra til betre og tilgjengelege helsetenester for befolkninga.• Kan reflektere over etiske, tekniske og styringsmessige prinsipp ved teknologibruk	
--	--	--	--

Krav til forkunnskapar	EB_KRAV		Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er for studentar opptatt til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer Teaching and Learning Methods	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	Det vektleggast studentaktive arbeids- og undervisningsformer: <ul style="list-style-type: none"> • Førelesingar med formativ førebuing • Gruppearbeid, teambasert læring (TBL) og problembasert læring (PBL) • Sjølvstudium • Obligatoriske presentasjonar (munnleg og skriftleg) 	Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv. <u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i> Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert

			undervisning.
Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Refleksjonsoppgåve	Her registrerer ein både krav om obligatorisk framfmøte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.
Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Heimeeksamen	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	A-F	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet

Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haust	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.
Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verky som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i tråd med UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: <u>Studierettleiar@xx-uib.no</u> Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Prosessleiing

Prosessledelse

Process Management

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningsspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED303	
Namn på emnet, nynorsk		Prosessleiing	
Namn på emnet, bokmål		Prosessledelse	
Namn på emnet, engelsk		Process Management	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Vår	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Emnet omhandlar leiing av endrings-, utviklings- og kvalitetsprosessar i og utanfor helsevesenet. Studentane vil etter gjennomført emne være i stand til å leie et prosjekt, og kunne brukenaudsynte verktøy for en slik leiarrolle – som tidsplanlegging,</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<p>systemnivå.</p> <p>Ferdigheter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan utarbeide ein risikoanalyse • Kan utarbeide ein beredskapsplan for ei eining i helsetenesta, irekna roller og tiltakskort • Kan bruke relevant kunnskap for å analysere og forstå kvalitetsutfordringar på eigen arbeidsplass <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan leie enkle kvalitets- og organisasjonsutviklingsprosjekt • Kan planlegge og leie en beredskapsøving i ei mindre eining i helsetenesta • Kan gjennomføre systematisk planlegging, innføring og evaluering for å sikre samordna, trygge og etisk gode helsetenester 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.

Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar oppteken til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer Teaching and Learning Methods	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	Det leggst vekt på studentaktive arbeids- og undervisningsformer: <ul style="list-style-type: none"> • Førelesingar med formativ førebuing • Gruppearbeid, teambasert læring (TBL) og problembasert læring (PBL) • Praktiske øvingar • Sjølvstudium • Obligatoriske presentasjonar (munnleg og skriftleg) 	Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv. <u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i> Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.
Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Praktisk oppgåve med medstudentvurdering	Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.

Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Caseoppgåve	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått/ ikkje bestått	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Kommunikasjon i helseleiiing

Kommunikasjon i helseledelse

Communication in Health Management

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningsspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED304	
Namn på emnet, nynorsk		Kommunikasjon i helseleiing	
Namn på emnet, bokmål		Kommunikasjon i helseledelse	
Namn på emnet, engelsk		Communication in Health Management	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidsstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Vår	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Kommunikasjon er en viktig komponent i ein kvar leiarposisjon, men kommunikasjon i rollen som helseleiar er svært mangfaldig og utfordrande. Dette fordi helseleiareren må samarbeide med mange ulike aktørar og ta mange omsyn – tilsette, andre</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<p>omdømmehandtering</p> <p>Ferdigheter</p> <p><i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår korleis kommunikasjon er viktig for leiing og korleis kommunikasjon er både relasjonell og strukturell • Kan teknikkar for å handtere konflikhtar • Kan gjennomføre forhandlingar • Kan utarbeide en kommunikasjonsplan <p>Generell kompetanse</p> <p><i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår betydninga av ulike kommunikasjonsformer for leiarrollen • Forstår grunnlaget for, og prinsippa i, forhandlingar • Kan reflektere over egne og andre sine personlige reaksjonar i utøving av leiing, spesielt i krevjande situasjonar 	Taksonomien hans klassifiserer også handlingsverb som er aktuelle i formulering av læringsutbytte på ulike nivå.
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.

Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllest ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar oppteken til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	<p>Det leggst vekt på studentaktive arbeids- og undervisningsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Førelesingar med formativ førebuing • Gruppearbeid, teambasert læring (TBL) og problembasert læring (PBL) • Rollespel og kommunikasjonsøvingar • Sjølvstudium • Obligatoriske presentasjonar (munnleg og skriftlig) 	<p>Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i></p> <p>Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.</p>

Teaching and Learning Methods

Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Munnleg presentasjon av studentarbeid.	Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.
Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Medstudentvurdering.	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått/ikkje bestått	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkyt som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Personalleiing i helseverksemder

Personalledelse i helsevirksomheter

HR Management in Health Services

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED305	
Namn på emnet, nynorsk		Personalleiing i helseverksemder	
Namn på emnet, bokmål		Personalledelse i helsevirksomheter	
Namn på emnet, engelsk		HR Managment in Health Services	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Vår	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Emnet tar føre seg korleis helseleiaren kan legge til rette for og utvikle arbeidsmiljøet og sine tilsette på en heilskapleg måte. Dette medfører at studentane vil lære om rammevikåra knytt til personalbehandling, særleg i kommunale og statlige</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

Objectives and Content		<p>verksemdar, mellom anna helseføretaka. Det vil i tillegg settast fokus på systematisk HMS-arbeid, kva faktorar som verkar inn på arbeidsmiljø positivt og negativt og kva verktøy helseleiaren har for å leggja arbeidsmiljøet til rette.</p>	
Learning Outcomes	EB_UTBYTTE	<p>Studenten skal ved avslutta emne ha følgjande læringsutbytte:</p> <p>Kunnskap</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kjenner til lover og rammevilkår knytt til personalbehandling, f.eks. arbeidsmiljøloven, tariffavtaler, arbeidskontraktar etc. • Kjenner til rammevilkår for rekruttering, utvikling og avvikling av arbeidstakarar • Kjenner til ulike metodar for innhenting og utnytting av brukarerfaringar <p>Ferdigheiter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår mellommenneskelig kommunikasjon og si eige rolle i 	<p>Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR) definerer læringsutbytte slik:</p> <p><i>Læringsutbytte er det ein person veit, kan og er i stand til å gjere som eit resultat av ein læringsprosess.</i></p> <p>Derfor er læringsutbytte beskriver i kategoriane «kunnskap», «ferdigheiter» og «generell kompetanse».</p> <p>Læringsutbytte skal beskrivast i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket. Om eit emne har læringsutbytte i ein eller fleire kategoriar avheng av innhaldet i emnet.</p> <p>Kvalifikasjonsrammeverket byggjer på Benjamin Bloom sitt klassifiseringssystem for ulike læringsmål. Taksonomien hans klassifiserer også handlingsverb som er aktuelle i formulering av læringsutbytte på ulike nivå.</p>

		<p>kommunikasjonsprosessen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstår faktorar som bidrar til et godt arbeidsmiljø og kan sette dei ut i praksis • Kan handtere varslingsaker <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan gjennomføre systematisk HMS-arbeid • Kan handtere rekrutterings-, utviklings og oppseiingsprosesser 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar opptekne til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.

<p>Arbeids- og undervisningsformer</p> <p>Teaching and Learning Methods</p>	<p>EB_ARBUND</p> <p>(Erstatter EB_UNDMETO)</p>	<p>Det leggst vekt på studentaktive arbeids- og undervisningsformer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Førelingar med formativ førebuing • Gruppearbeid, teambasert læring (TBL) og problembasert læring (PBL) • Sjølvstudium • Obligatoriske presentasjonar (munnleg og skriftleg) 	<p>Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelingar, feltkurs, laboratoriekurs osv.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i></p> <p>Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.</p>
<p>Obligatorisk undervisningsaktivitet</p> <p>Compulsory Assignments and Attendance</p>	<p>EB_OBLIGAT</p>	<p>Presentasjon av praktisk oppgåve</p>	<p>Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav.</p> <p>NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.</p>

Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Medstudentvurdering av praktisk oppgåve. Munnleg.	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	A-F	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Kvalitetsleiing og kvalitetsforbetring

Kvalitetsledelse og kvalitetsforbedring

Quality Management and Quality Improvement

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningsspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED306	
Namn på emnet, nynorsk		Kvalitetsleiing og kvalitetsforbetring	
Namn på emnet, bokmål		Kvalitetsledelse og kvalitetsforbedring	
Namn på emnet, engelsk		Quality Management and Quality Improvement	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidsstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Haust	<u>Døme:</u> <i>Haust.</i> <i>Vår.</i> <i>Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Emnet er en fordjuping i tema innan kvalitetsleiing i helsevesenet som introduserast i emnet HELED303. Fokuset i emnet er tredelt</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<p>eiga verksemd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan nytte sentrale verktøy for å måle og vurdere kvalitet • Kan utvikle og innføre eit kvalitetssystem i ei helseverksemd <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er i stand til å rettleie enkeltpersoner, grupper og organisasjonar gjennom kvalitetsutviklingsprosesser 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302, HELED303, HELED304, HELED305	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar opptekne til Masterprogram i helseleiing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.

<p>Arbeids- og undervisningsformer</p> <p>Teaching and Learning Methods</p>	<p>EB_ARBUND</p> <p>(Erstattar EB_UNDMETO)</p>	<p>Emnet inngår i den delen av masterprogrammet der studentane samtidig gjennomfører sin helseprofesjonsutdanning, i og utanfor Bergen. Det leggast derfor opp til en kombinasjon av campusundervisning og fjernundervisning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • To fysiske samlingar, á fem dagar, med førelesingar, øvingar, presentasjonar og gruppearbeid • Øvingar, nettførelesingar og lærestoff gjennom den digitale læringsplattforma MittUiB (Canvas) 	<p>Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i></p> <p>Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.</p>
<p>Obligatorisk undervisningsaktivitet</p> <p>Compulsory Assignments and Attendance</p>	<p>EB_OBLIGAT</p>	<p>Refleksjonsoppgåve</p>	<p>Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav.</p> <p>NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.</p>

Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> <i>Munnleg presentasjon av ein praktisk problemløysningoppgåve.</i>	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått- ikkje bestått	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haust og vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Helseinformatikk

Helseinformatikk

Health Informatics

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningsspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED307	
Namn på emnet, nynorsk		Helseinformatikk	
Namn på emnet, bokmål		Helseinformatikk	
Namn på emnet, engelsk		Health Informatics	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningsspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Haust	<u>Døme:</u> <i>Haust. Vår. Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Emnet er en fordjupning i tema innan teknologibruk i helsetenesta som introduserast i HELED302. Emnet skal gi studentane kompetanse til å utvikle, tilby og leie digitale helsetenester.</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		Generell kompetanse Studenten <ul style="list-style-type: none"> • Forstår IKT-styringsprinsipp • Kjenner til korleis klinisk informasjon kan strukturast og utvekslast gjennom IKT-verktøy • Kan lede strategisk IKT-arbeid i kliniske verksemder 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302, HELED303, HELED304, HELED305	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar opptekne til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	Emnet inngår i den delen av masterprogrammet der studentane samtidig gjennomfører sin helseprofesjonsutdanning, i og utanfor Bergen. Det leggst derfor opp til en kombinasjon av campusundervisning og fjernundervisning. <ul style="list-style-type: none"> • To fysiske samlingar, å fem dagar, med førelesingar, øvingar, presentasjonar og 	Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesingar, feltkurs, laboratoriekurs osv. <u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne</i>

<p>Teaching and Learning Methods</p>		<p>gruppearbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øvingar, nettforelesingar og lærestoff gjennom den digitale læringsplattforma MittUiB (Canvas) • Sjølvstudium 	<p><i>løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i></p> <p>Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.</p>
<p>Obligatorisk undervisningsaktivitet</p> <p>Compulsory Assignments and Attendance</p>	<p>EB_OBLIGAT</p>	<p>Praktisk oppgåve</p>	<p>Her registrerer ein både krav om obligatorisk fram møte og obligatoriske arbeidskrav.</p> <p>NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.</p>
<p>Vurderingsformer</p> <p>Forms of Assessment</p>	<p>EB_VURDERI</p>	<p><i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i></p> <p>Skriftleg presentasjon av case-oppgåve</p>	<p>Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av.</p> <p>Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vektning av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.</p>
<p>Hjelpemiddel til eksamen</p> <p>Examination Support Material</p>	<p>EB_HJELPEM</p>		<p>Skal fyllast ut der det er aktuelt.</p>

Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått/ ikkje bestått	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haut og vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.
Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkyt som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evalueres kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleining, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		

Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: <u>Studierettleiar@xx-uib.no</u> Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Metode og vitenskapsteori

Metode og vitenskapsteori

Methodology and Theory of Science

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED308	
Namn på emnet, nynorsk		Metode og vitskapsteori	
Namn på emnet, bokmål		Metode og vitenskapsteori	
Namn på emnet, engelsk		Methodology and Theory of Science	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har et omfang på 10 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidsstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Haust	<u>Døme:</u> <i>Haust. Vår. Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Hovudmålsettinga med kurset er å gjøre deltakarane kjend med viktige emne i vitskapsteori og kvalitativ metode som kan være nyttige i arbeidet med eige mastergradsprosjekt. Samstundes skal det gi eit breiare perspektiv på eige</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

Objectives and Content		<p><i>fagområde, ved at det utviklar ei betre forståing for kunnskapsteoretiske, metodiske, etiske og samfunnsmessige aspekt ved eigen verksemd. Det leggast opp til å gi fagrelevant opplæring i vitenskapelig tenkemåte, forskningsetikk og vitenskapelig metodebruk med relevans for de ulike helseprofesjonane.</i></p>	
<p>Læringsutbytte</p> <p>Learning Outcomes</p>	EB_UTBYTTE	<p>Studenten skal ved avslutta emne ha følgende læringsutbytte:</p> <p>Kunnskap Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har inngående kunnskap om innhaldet i sentrale vitenskapsteoretiske og metodologiske tradisjonar • Kan nytte grunnleggande vitenskapsteoretiske og metodologiske verktøy (omgrep, klassifiseringar og prinsipp) • Har kunnskap om relevante forskningsetiske prinsipp og retningslinjer <p>Ferdigheiter Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan analysere og diskutere kunnskapsteoretiske og metoderelevante 	<p>Det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (NKR) definerer læringsutbytte slik:</p> <p><i>Læringsutbytte er det ein person veit, kan og er i stand til å gjere som eit resultat av ein læringsprosess.</i></p> <p>Derfor er læringsutbytte beskrive i kategoriane «kunnskap», «ferdigheiter» og «generell kompetanse».</p> <p>Læringsutbytte skal beskrivast i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket. Om eit emne har læringsutbytte i ein eller fleire kategoriar avheng av innhaldet i emnet.</p> <p>Kvalifikasjonsrammeverket byggjer på Benjamin Bloom sitt klassifiseringssystem for ulike læringsmål. Taksonomien hans klassifiserer også handlingsverb som er aktuelle i formulering av læringsutbytte på ulike nivå.</p>

		<p>problemstillingar knytt til eige masterprosjekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over kunnskapsproduksjon i eige praksisfelt • Kan vurdere vitenskapsteoretiske og metodologiske perspektiv i faglitteratur • Utøver bevissthet om forskningsetiske og samfunnsmessige konsekvensar av eige arbeid <p>Generell kompetanse</p> <p><i>Studenten</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere kritisk over eige vitenskapsteoretiske perspektiv • Kan utføre relevant datainnsamling ved hjelp av vitenskaplig metode og reflektere over eigen bruk av denne/desse metodane • Kan utøve vitenskapsteoretisk, forskningsetisk og metodologisk refleksivitet i eige arbeid 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	HELED301, HELED302, HELED303, HELED304, HELED305	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.
Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.

Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar opptekne til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinjea	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer Teaching and Learning Methods	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)	Emnet inngår i den delen av masterprogrammet der studentane samstundes gjennomfører sin helseprofesjonsutdanning, i og utanfor Bergen. Det leggst derfor opp til en kombinasjon av campusundervisning og fjernundervisning. <ul style="list-style-type: none"> • To fysiske samlingar, å fem dagar, med førelesingar, øvingar, presentasjonar og gruppearbeid • Øvingar, nettførelesingar og lærestoff gjennom den digitale læringsplattforma MittUiB (Canvas) • Sjølvstudium 	Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesingar, feltkurs, laboratoriekurs osv. <u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i> Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.
Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT	Refleksjonsoppgåve	Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.

Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Heimeeksamen	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	Bestått/ ikkje bestått	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haust og vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Emnebeskriving for

Masteroppgåve i helseleiing

Masteroppgave i helseledelse

Master's Thesis in Health Management

Godkjenning:

Emnebeskrivinga er godkjend av (Fakultetet brukar nemningar for godkjenningsorgan i samsvar med eigen praksis.):

Programstyret:(dd.mm.år)

Institutt for :(dd.mm.år)

..... fakultet:(dd.mm.år)

Emnebeskrivinga vart justert:(dd.mm.år) av

Evaluering:

Emnet vart sist evaluert:(dd.mm.år)

Neste planlagde evaluering:(dd.mm.år)

Hugs å bruke engelsk der undervisningspråket er engelsk

Kategori	Infotype	Tekst	Rettleiing og døme
Emnekode		HELED395	
Namn på emnet, nynorsk		Masteroppgåve i helseleiing	
Namn på emnet, bokmål		Masteroppgave i helseledelse	
Namn på emnet, engelsk		Master's Thesis in Health Management	
Studiepoeng, omfang ECTS Credits	EB_POENG	Emnet har eit omfang på 30 studiepoeng	<u>Døme:</u> <i>Emnet X har et omfang på 30 studiepoeng og er normert til eitt semesters fulltidsstudium.</i>
Studienivå (studiesyklus) Level of Study	EB_NIVA	Master	Bachelor/Master/Ph.d.
Fulltid/deltid Full-time/Part-time	EB_FULLDEL	Fulltid	Til dømes kan eit studieemne normert til eitt semester leggjast til rette for å gjennomførast på 2 semester. Det er då eit deltidstudium med 50% studieprogresjon.
Undervisningspråk	EB_SPRAK	Norsk	
Undervisningssemester Semester of Instruction	EB_UNDSEM	Vår og haust	<u>Døme:</u> <i>Haust. Vår. Haust og/eller vår.</i>
Undervisningsstad Place of Instruction	EB_UNDSTED		Skal fyllast ut dersom undervisninga ikkje er ved UiB, i Bergen.
Mål og innhald	EB_INNHOLD	<i>Masteroppgåva er et sjølvstendig, vitskaplig arbeid der studentane fordjupar seg i eit tema og bruker sine erverva kunnskapar og ferdigheitar til å analysere og reflektere over ei avgrensa problemstilling innan helseleiing. Gjennom dette</i>	Om innhald: Gi ei kort oversikt over faginnhaldet

		<ul style="list-style-type: none"> • Kan formulere ei presis, avgrensa og forskingsmessig anvendeleg problemstilling • Kan utarbeide forskingsdesign • Er i stand til å gjennomføre eit sjølvstendig forskingsprosjekt under rettleiing • Kan bruke relevante metodar sjølvstendig • Kan samle, systematisere, analysere tolke og formidle kunnskap <p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflektere over styrker og svakheter i datainnsamling og nytta forskingsmetodar • Kan reflektere over forskningsetiske spørsmål • Kan utarbeide ei litteraturliste 	
Krav til forkunnskapar	EB_KRAV	<p>For å kunne starte arbeid med masteroppgåva under rettleiing, kravs det at studenten har bestått, eller fått godkjent erstatning for, alle føregåande emne i studieplanen.</p> <p>HELED301, HELED302, HELED303, HELED304, HELED305, HELED306, HELED307, HELED308</p>	Krav til forkunnskapar, eventuelt andre emne som skal vere bestått før opptak til emnet. Skriv "Ingen" her dersom det ikkje finst slike krav.

Tilrådde forkunnskapar	EB_ANBKRAV		Kan fyllast ut om det trengst.
Studiepoengsreduksjon	EB_SPREDUK		Skal fyllast ut dersom emnet overlappar med andre emne.
Krav til studierett	EB_STUDRET	Emnet er ope for studentar opptekne til Masterprogram i helseleing - Helseleiarlinja	Her kan ein informere t.d. om emnet er eit tilbod berre til studentar som er tatt opp til eit bestemt program.
Arbeids- og undervisningsformer Teaching and Learning Methods	EB_ARBUND (Erstattar EB_UNDMETO)		<p>Arbeids- og undervisningsformer kan vere seminar, gruppearbeid, prosjekt, førelesningar, feltkurs, laboratoriekurs osv.</p> <p><u>Døme:</u> <i>Det vert brukt arbeids- og undervisningsformer som leggjer til rette for studentaktivitet, til dømes problembasert læring der studentane må finne løysingar saman med ein eller fleire medstudentar. Undervisninga omfattar og førelesingar og seminarundervisning i mindre grupper - kombinert med tilbakemelding frå undervisar og/eller medstudentar.</i></p> <p>Kravet til eit studieår (60 studiepoeng) er for studentane ved UiB 1600 arbeidstimar fordelt på 10 månader. Eitt – 1 – studiepoeng svarer til 26,7 arbeidstimar. Eit 15 studiepoengs emne har såleis 400 studietimar. Her reknar ein inn alle former for studierelatert arbeid. Tid til individuelt arbeid er det som blir att når ein trekkjer frå tida til organisert undervisning.</p>

Obligatorisk undervisningsaktivitet Compulsory Assignments and Attendance	EB_OBLIGAT		Her registrerer ein både krav om obligatorisk frammøte og obligatoriske arbeidskrav. NB! Ein brukar omgrepet «godkjent» for å registrere at krava er oppfylte.
Vurderingsformer Forms of Assessment	EB_VURDERI	<i>I emnet nyttar ein følgjande vurderingsformer:</i> Masteroppgåve Justerande munnleg eksamen	Gi ei oversikt over vurderingsformene som blir brukte for å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Vis gjerne til dei læringsutbyta som vurderings-formene skal vurdere oppnåinga av. Ta med faktainformasjon som er viktig for studenten, mellom anna om varigheit, vekting av dei ulike vurderingsdelane i høve til kvarandre, og elles ulike krav eller ordningar som gjeld her.
Hjelpemiddel til eksamen Examination Support Material	EB_HJELPEM		Skal fyllast ut der det er aktuelt.
Karakterskala Grading Scale	EB_K-SKALA	A-F	Det finst to karakterskalaer: <ul style="list-style-type: none"> • «bestått» / «ikkje bestått» • Bokstavkarakterar med skalaen A, B, C, D, E, F Jf. Universitets- og høgskolerådet: http://www.uhr.no/ressurser/temasider/karaktersystemet/1/tekst_som_beskriver_det_norske_karaktersystemet
Vurderingssemester Assessment Semester	EB_EKSSEM	Haust og vår	Skriv "haust/vår" dersom det er tilbod om vurdering i både semestra.

Litteraturliste Reading List	EB_LEREM	<i>Litteraturlista vil vere klar innan 01.06. for haustsemesteret og 01.12. for vårsemesteret.</i>	NB! Litteraturlista ligg ikkje inne i sjølve emnebeskrivinga, noko som gjer at ho kan endrast utan emnebeskrivinga vert endra. Men ho <u>skal</u> , slik det står i tekstfeltet, vere lagd inn i MittUiB før 1. juni for haustsemesteret og før 1. desember for det påfølgjande vårsemesteret. Litteraturlista bør skilje tydeleg mellom kjernelitteratur og eventuell annan tilrådd litteratur. Lista kan óg gje eit oversyn over ulike former for digitale læringsressursar og verkty som skal brukast.
Emneevaluering Course Evaluation	EB_EVALUER	Emnet evaluerast kvart tredje år, i medhald av UiBs system for utdanningskvalitet.	Kor ofte skal emnet evaluerast?
Programansvarleg Course Coordinator	EB_PROGANS	<i>Programutval for Helseleing, kvalitetsforbetring og helseøkonomi har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emna der.</i>	Dersom fakultetet brukar ei anna nemning for programstyre, set ein inn den nemninga.
Emneansvarleg	EB_EMNANSV		
Administrativt ansvarleg Course Administrator	EB_ADMANSV	<i>Det medisinske fakultet v/ Institutt for global helse og samfunnsmedisin har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.</i>	
Kontaktinformasjon Contact Information	EB_KONTAKT	<i>Studierettleiar kan kontaktast her: Studierettleiar@xx-uib.no Tlf 55 58 xx xx</i>	

Opphavsrett UiB/Colourbox

HELSELEDERLINJEN

KOMBINERT HELSEPROFESJONS- OG
LEDELSESSTUDIUM

UNIVERSITETET I BERGEN

Forord

Helseminister Bent Høie sa i sin tale til deltagerne på KS' helsekonferanse i Oslo den 12.01.17: «Og jeg er ikke minst glad for at dere setter søkelyset på noe som er helt avgjørende i byggingen av pasientens helsetjeneste. Nemlig ledelse.»

Helsetjenesten er svært kompleks. Både politikere, brukere og befolkningen generelt har store forventinger til hva helsetjenesten kan og skal bidra med for å oppnå gode resultater for folkehelsen. For å oppnå viktige mål for den norske helsetjenesten har ledelse blitt oppfattet som et av de viktigste virkemidlene.

Lederutdanning og ledertrening har i liten grad blitt vektlagt i helseprofesjonenes grunnutdanninger i Norge. Universitetet i Bergen vil tilby studenter ved de fem- og seksårige utdanningene ledelseskompetanse på mastergradsnivå sammen med grunnutdanningen – et dobbelt studieløp kalt «Helselederlinjen». Et slikt integrert helseprofesjons- og ledelsesstudium ved UiB er et godt og nødvendig initiativ for å heve kompetansen og vil på sikt kunne forsyne helsetjenesten med en ny generasjon ledere, som allerede fra starten av karrieren er bedre forberedt på de situasjonene, mulighetene og utfordringene de vil møte i lederrollen. Integrasjonen mellom helse- og ledelsesutdanning vil la utdanningene trekke veksler på hverandres tematikk og gi studentene unike innsikt for yrkeslivet.

Forholdet mellom organisatorisk ledelse og faglig autonomi er en klassisk ledelseskonflikt i kunnskapsbedrifter som vi finner i helsesektoren – og ledere forventes å kunne navigere begge deler. Integrasjonen mellom profesjonsfaget og ledelsesfaget vil gi dette grunnlaget. Fremtidens helseledere skal gå en lang vei mot toppen – «Helselederlinjen» vil hjelpe dem dit!

Bergen, 30.10.2019

Aslak Aslaksen, prosjektleder

INNLEDNING.....	3
MANDAT	4
OPPSUMMERING AV GRUPPENS ANBEFALINGER.....	4
EKSEMPLER FRA ANDRE UTDANNINGER	5
FORSKERLINJENE I MEDISIN OG ODONTOLOGI.....	6
STUDIETS INNHOLD OG OPPBYGNING	8
NAVN PÅ STUDIET	8
OMFANG OG STUDIELØP	9
STUDENTTALL	10
OPPTAK.....	11
OPPTAKETS PLASSERING MOT GRUNNUTDANNINGEN	12
OPPTAKSGRUNNLAG - RANGERING	14
LÆRINGSUTBYTTE	15
KUNNSKAPER	16
FERDIGHETER	16
GENERELL KOMPETANSE	17
EMNEPORTEFØLJE.....	17
SÆRLIG OM MASTEROPPGAVEN	19
DELTAKELSE FRA ANDRE LÆRESTEDER.....	20
PEDAGOGISKE ELEMENTER	21
UNDERVISNINGSFORMER	21
VURDERINGSFORMER	22
PRAKSIS OG HOSPITERING	22
MENTORORDNING	23
INTERNASJONALISERING	24
ØKONOMI OG BEMANNING.....	25
FINANSIERING	25
KOSTNADER	28
STUDENTSTIPEND.....	30

INNLEDNING

Den moderne helsetjenesten består av komplekse organisasjoner i kontinuerlig endring, som forvalter store samfunnsmessige ressurser og som pleier omfattende kontakt med myndigheter og samfunnet forøvrig. I en slik virkelighet er det behov for kompetente ledere, og mange av lederne rekrutteres fra helseprofesjonene.

I helseutdanningene lærer studentene i hovedsak om klinisk arbeid, helse og sykdom. Undervisning som skal forberede studentene på de ulike rollene de møter som ferdig helsepersonell, inkludert lederroller, har lite plass i studiene. «Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger»¹, som fastsetter felles læringsutbytte, og implementeres i utdanningene senest studieåret 2020/2021, sier ikke noe om ledelse. De nasjonale retningslinjene (RETHOS) for den enkelte utdanning gis det i varierende grad rom for læringsutbytter rettet mot ledelse – noe i medisin- og psykologiutdanningene, svært lite eller intet i de øvrige femårige utdanningene. Med andre ord kan solid ledelseskompetanse i tråd med fremtidens behov ikke forventes å dekkes gjennom grunnutdanningene alene.

Det finnes en rekke høykvalitets etter- og videreutdanninger for ledere, også spesifikt rettet inn mot helsetjenesten. Men for kandidater med helseledelse som karriereambisjon, bør det være et tilgjengelig løp der de kan tilegne seg relevant formalkompetanse som en del av grunnutdanningen, og at denne er tilpasset målgruppen og studieløpet for øvrig. En slik modell, der ferske profesjonsutøvere allerede er mer enn grunnleggende ledelsesutdannet ved starten av karrieren, vil gi dem et teoretisk fundament for å kunne reflektere over ledelsesrelaterte utfordringer. Dette vil igjen kunne forberede dem bedre på fremtidig lederansvar.

Universitetet i Bergen ønsker å legge til rette for et dobbelt studieløp, rettet mot særlig motiverte studenter med interesse for ledelse ved profesjonsutdanningene i medisin, psykologi, odontologi, farmasi, klinisk ernæringsfysiologi og veterinærmedisin. Etter gjennomført utdanning har kandidatene både en mastergrad innen ledelse og en helseutdanning. Programmet vil utvide studietiden med ett år etter modell fra forskerlinjene ved de medisinske fakultetene, og forutsetter en stipend- og permisjonsordning. Studiet tenkes gjennomført som en nasjonal modell med opptak fra alle fakulteter i landet med 5- og 6-årige helseprofesjonsutdanninger. Sonderinger som er gjort mot de ulike profesjonsforeningene viser at det er bred støtte til et slikt initiativ og en etterspørsel etter en slik kombinert utdanning.

¹ <https://lovdata.no/forskrift/2017-09-06-1353>

Mandat

Følgende mandat er gitt for arbeidet:

1. Utarbeide en makroplan for et kombinert helseprofesjons- og ledelsesstudium ved Universitetet i Bergen, herunder grunnleggende struktur for emneportefølje og et overordnet læringsutbytte på programnivå.
2. Avklare formelle og juridiske problemstillinger knyttet til opprettelse og drift av et slikt studieprogram, inkludert mulighetene for deltakelse fra andre læresteder.
3. Utrede økonomiske forutsetninger for studietilbudet og gjennomføre inntekts- og kostnadsanalyse.

Gruppemedlemmer

Følgende arbeidsgruppe ble oppnevnt:

- Aslak Aslaksen, professor ved Det medisinske fakultet, UiB og avdelingsdirektør Helse Bergen. Har ledet gruppens arbeid.
- Inger Lise Teig, førsteamanuensis, Det medisinske fakultet, UiB
- Per Einar Binder, visedekan for utdanning, Det psykologiske fakultet, UiB
- Christer Mjåset, visepresident i Legeforeningen/ Harkness Fellow in Health Policy and Practice, Harvard University
- Magnus Løberg, førsteamanuensis, Det medisinske fakultet, UiO
- Eirik Dalheim, seniorrådgiver UiB, prosjektsekretær

Oppsummering av gruppens anbefalinger

Hvorvidt det skal opprettes et kombinert helseprofesjons- og ledelsesstudium er ikke en del av gruppens mandat. Snarere har gruppens arbeid vært rettet mot å utrede hvordan en slik utdanning kan innrettes best mulig. Her følger et sammendrag av gruppens mest sentrale anbefalinger:

- Et kombinert helseprofesjons- og ledelsesstudium bør innrettes som et 120 studiepoengs masterprogram som avlegges parallelt med femårige² eller seksårige grunnutdanninger. Totalt 19 utdanninger i medisin, psykologi, odontologi, farmasi, klinisk ernæringsfysiologi og veterinærmedisin ved fem læresteder anses som aktuelle.
- For å kompensere for ekstra arbeidsbelastning gjøres det bruk av permisjonsordning og sommersemester.
- Grunnstrukturen i ledelsesutdanningen, kalt «Masterprogram i helseledelse», består av 60 studiepoeng kjernepensum avlagt på heltid i permisjonsåret, samt 30 studiepoeng elektive emner og 30 studiepoengs masteroppgave, begge avlagt på deltid over to år.

² Integriert modell eller 3 + 2

- Masterprogrammet kan ha inntil 30 studieplasser.
- Opptak bør hovedsakelig skje etter fullført tredje studieår av grunnutdanningen, med noen særordninger for visse søkergrupper. Det bør innføres kvoter for den enkelte profesjon.
- Gruppen har foreslått et læringsutbytte inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse og en tematisk fundert emneportefølje
- Det siktes mot moderne undervisnings- og vurderingsformer som er rettet mot mindre studentgrupper, studentaktiv læring og interaktivitet.
- Gruppens inntekts- og kostnadsoverslag tilsier at programmet er økonomisk bærekraftig i full drift over tid, med en tilstrekkelig høy produksjon av studiepoeng og grader. Det er imidlertid ikke midler for en stipendordning etter modell fra forskerlinjene.

Eksempler fra andre utdanninger

I Norge finnes det flere utdanningstilbud av ulikt omfang som er rettet mot å heve lederkompetansen i helsevesenet. Noen av disse er organisert som erfaringsbaserte mastergrader på 90 studiepoeng, som Masterprogram i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi ved UiB og Masterprogram i helseadministrasjon ved UiO. Det finnes også studietilbud av mindre omfang som ikke utgjør en grad, i tillegg til kursordninger. Felles for disse er at de er selvstendige utdanningstilbud, og ikke integrert mot grunnutdanningene. Det er en slik integrasjon som vil gjøre et kombinert studium ved UiB nyskapende i norsk sammenheng.

Integrerte utdanningstilbud som kombinerer helseprofesjonsutdanning (først og fremst medisinutdanning) med ledelsesutdanning finnes ikke i Norge, og er stort sett fraværende i Norden og Europa. I USA og Canada tilbys slike «dual degrees» ved en rekke læresteder og omtales oftest som MD/MBA (Medical Doctor/Master of Business Administration). Det er også eksempler på andre helseprofesjonsutdanninger som integreres mot lederutdanning, for eksempel psykologi eller odontologi.

De integrerte MD/MBA-utdanningene i USA og Canada har noen sentrale fellestrekk. Som hovedregel organiserer ikke de medisinske fakultetene ledelsesutdanningen selv. Isteden finnes det konkrete samarbeidsordninger med en nærliggende handelshøyskole («Business School»), og de største universitetene vil i mange tilfeller ha egne handelshøyskoler. Det doble studieløpet gjennomføres normalt på fem år³, hvorav 1,5 år med ledelsesstudier. Ett helt år er som regel dedikert ledelse, mens det resterende halvåret gjøres ved siden av ordinært legestudium. For å lette arbeidsmengden er det vanligvis gjensidig utveksling av elektive kurs mellom lege- og ledelseskomponentene.

³ Amerikansk legeutdanning i «Medical School» er som regel fireårig, og etterfølger fireårig collegeutdanning. Kravene til sammensetning av collegeutdanningen varierer mellom universitetene som tilbyr legeutdanning, men mange studenter har gjennomført en «pre-med» fordypning.

Emnene innen ledelse er i hovedsak eksisterende emner innenfor andre, rendyrkede studieprogram, og gir generiske kunnskaper som ikke er direkte relatert til helseledelse. Det skrives som regel ikke masteroppgave som del av en MD/MBA-grad.

Et studieløp som skal gi dobbel formalkompetanse i en norsk kontekst må organiseres annerledes enn utdanningene som er beskrevet over. Det er formelle begrensninger i lovverket som gjør at en norsk utdanning av denne typen må være lengre og inkludere masteroppgave. Dette beskrives nærmere senere i dette dokumentet.

Innholdsmessig ønsker fakultetet å tilby en helselederutdanning som er mindre generisk enn vi finner ved MD/MBA, og mer rettet mot de utfordringene som ledere i offentlig helsevesen møter. Overordnet lærestoff, teorier og perspektiver om ulike aspekter ved ledelse må nødvendigvis finne sin plass i utdanningen, men må kontekstualiseres mot helsetjenestens virksomhet og egenart. Dette medfører at utdanningen ikke kan overlates til en handelshøgskole etter amerikansk modell, men må tilbys ved Det medisinske fakultet, UiB. Det kan imidlertid være aktuelt med samarbeid med slike miljøer, for eksempel NHH, eller andre fakultet ved UiB, for deler av utdanningen.

Forskerlinjene i medisin og odontologi

De norske profesjonsstudiene i medisin og odontologi har egne forskerlinjer for studenter med en særlig interesse for medisinsk forskning, og oppbygningen av denne ordningen er en viktig modell for det kombinerte helseprofesjons- og ledelsesstudiet. Studenter som tas opp til forskerlinjene gis ett år ekstra studietid ved sitt profesjonsstudium. Dette ekstra året brukes til forskning på heltid og utgjør halvparten av forskerlinjens totale arbeidsbelastning. Den andre halvparten utføres på deltid innenfor tidsrammen av studentens grunnutdanning. Det medfølger en stipendordning, inkludert driftsmidler.

Forskerlinjens totale arbeidsbelastning er 120 studiepoeng, tilsvarende en toårig mastergrad. Det er altså andre arbeidskrav i tillegg til «forskningsåret». Disse utgjør 60 studiepoeng, og består av en opplæringsdel tilsvarende forskerutdanning (30 studiepoeng) og en publikasjon/forskningsoppgave. Fullført forskerlinje gir ikke en egen akademisk grad, men utgjør ca. halvparten av formalkravene for en senere doktorgrad.

Forskerlinjenes organisasjonsmodell er verdifull å ta med i arbeidet for denne utredningen, da det allerede demonstrerer hvordan to av de lengre grunnutdanningene, medisin og odontologi, lar seg kombinere med en annet tidkrevende aktivitet – heltids forskning. Mange år med gode erfaringer viser også at tiltaket er gjennomførbart og har egenverdi. Arbeidsbelastningen er sammenlignbar.

Utredningen av det kombinerte helseprofesjons- og ledelsesstudiet vil derfor ta for seg flere av de sentrale elementene fra forskerlinjene – deriblant forlenget studieløp, og permisjons- og stipendordning.

Programmets relevans for helsevesenet og profesjonene

Opprettelsen av dette programmet er en anerkjennelse av behovet for dyktige ledere i det stadig mer komplekse helsevesenet. Påstanden er videre at unge, fremvoksende talenter blir bedre rustet for lederoppgaver når de allerede fra starten av karrieren har et teoretisk grunnlag som lar dem reflektere over situasjoner, problemstillinger og utfordringer de møter som helsepersonell. Etter en tid i yrket vil kandidater fra den integrerte utdanningen ha en sterk og meget anvendelig kombinasjon av formell lederopplæring og klinisk erfaring. De vil dermed ha bedre forutsetninger enn andre nyrekrutterte ledere for å håndtere en klassisk utfordring innen ledelse av helsetjenester og andre kunnskapsbedrifter – forholdet mellom organisatoriske styringslinjer og faglig autonomi. En leder med innsikt i begge disse arenaene vil ha høy legitimitet.

Målgruppen for utdanningen er de fem- og seksårige helseprofesjonsutdanningene innen medisin, psykologi, odontologi, farmasi og klinisk ernæringsfysiologi. I tillegg til helseprofesjonsutdanningene har fakultetet også en ambisjon om å inkludere veterinærutdanningen. Det gjøres nærmere rede for hvilke eksakte utdanningsprogram og læresteder som er aktuelle i oversikten på side 20.

Den kombinerte utdanningen vil være attraktiv på ulike arenaer innenfor den enkelte profesjon, men det er særlig tre hovedområder som skiller seg ut – offentlige helsetjenester, private helsetjenester/bedrifter, og offentlige forvaltnings- og tilsynsorganer. De forskjellige arenaene er ulike i størrelse, oppgavespekter og samfunnsmessig forankring, og dette medfører at utdanningen må ta høyde for denne variasjonen når læringsutbyttet og faglig innhold skal utvikles.

Innen førstnevnte gruppe finner vi helseforetakene, inkludert sykehusapotekene, som ansetter alle de aktuelle profesjonene, bortsett fra veterinærer. Helseforetakene er store, komplekse organisasjoner der ledelse utøves på ulike nivå og innenfor ulike beslutningssfærer. Ledere her trenger både generell kompetanse om hvordan større organisasjoner fungerer, og sektorspesifikk kompetanse og systemforståelse. Begge disse elementene er tatt inn i læringsmålene for den kombinerte utdanningen. I tillegg er kunnskap og erfaring innen teamarbeid, prosjektledelse og gruppedynamikk nødvendig for ledende klinikere i en virkelighet der det gjøres stadig større bruk av tverrfaglige team i sykehusene, som kan inkludere for eksempel lege, farmasøyt, psykolog og klinisk ernæringsfysiolog. Sammensetningen av slike team varierer for ulike sykdommer og behandlingsforløp, og viser igjen verdien av ledelseskompetanse for profesjonsutøverne fra et tidlig stadium.

Kommunehelsetjenesten er en sentral arena for særlig leger og psykologer, og fra 2020 kreves det at alle norske kommuner skal ha tilknyttet psykologkompetanse.⁴ Stadig flere kommuner tilknytter seg også egne kommunefarmasøytter. Kommunelegene og kommunepsykologene har en viktig rolle knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid, noe som understøttes i RETHOS for begge disse profesjonene, og i særlig grad for psykologutdanningen. Ledelseskompetanse på systemnivå vil være nyttig i slikt arbeid. Tilsvarende kompetanse er også aktuell for den fylkeskommunale offentlige tannhelsetjenesten, med sine seks regionale odontologiske kompetansesentre. Fylkeskommunene er pålagt et samordningsansvar mellom offentlig og privat tannbehandling

⁴ Lov om endringer i helselovgivningen, <https://lovdata.no/lov/2017-06-16-55>

for å sikre tilstrekkelige tjenester til innbyggerne. Tannbehandling er et fragmentert landskap som krever ledere med innsikt i koordinering og langtidspanlegging, og god systemforståelse.

Privat sektor er en aktuell yrkesarena for kandidater fra alle utdanningene, og en viktig strukturell endring er fremveksten av behandlerfelleskap. Dette er aktuelle ledelseskontekster for allmennpraktiserende leger, privatpraktiserende legespesialister og tannleger, psykologer og veterinærer i smådyrsegmentet. For farmasøytene er den foreslåtte utdanningen innrettet mot de femårige utdanningsløpene, som gir autorisasjon som provisorfarmasøyt. Provisorfarmasøytene som er ansatt i apotek vil i mange tilfeller ha en lederrolle i apoteket. Fellestrekket er at disse organisasjonene i realiteten er små eller mellomstore bedrifter, som aktualiserer behovet for bedriftsledelse, bedriftsøkonomi, personalpolitikk i mindre virksomheter etc. Disse temaene vil også dekkes av lederutdanningen som planlegges ved UiB, og kandidatene vil være rustet for å utøve lederskap i både små og store virksomheter, offentlig som privat. Andre aktuelle ledelsesarenaer i privat sektor er i tillegg til behandlende virksomhet også farmasøytisk industri og private forskningslaboratorier og rådgivningstjenester.

Til sist har vi ledelsesoppgaver knyttet til offentlig forvaltnings- og tilsynsorganer. Innenfor etatene som har en naturlig tilknytning til profesjonene (eksempelvis Mattilsynet, Bufetat, Legemiddelverket eller Helsedirektoratet) vil det være lederstillinger som krever en profesjonstilhørighet. Men det vil i tillegg være mange slike stillinger der en profesjonsutdanning er en klar fordel, uten å være påkrevd. Kandidatene kan havne på ulike steder, noe som igjen understreker at UiBs helselederutdanning må være bredt faglig forankret. Det medisinske fakultet ved Universitetet i Bergen har mottatt skriftlige støtteerklæringer fra de sentrale profesjonsforeningene, som ønsker et kombinert profesjons- og ledelsesstudium velkommen. Det er et stort behov for slik kompetanse i sektoren, og helselederutdanningen vil utdanne kandidater med generell ledelseskompetanse, sektorspesifikk innsikt og yrkesmessig profesjonalitet.

STUDIETS INNHOLD OG OPPBYGNING

Navn på studiet

Prosjektgruppen foreslår «Masterprogram i helseledelse» som det formelle navnet til studieprogrammet. Dette følger normalen for navn på studieprogram ved Det medisinske fakultet og Universitetet i Bergen for øvrig, og signaliserer tydelig studiets nivå og tematikk. Det nynorske navnet vil være «Masterprogram i helseleiing», men engelsk navn vil være «Master's Programme in Health Management».

Det har vært drøftet om hvorvidt det foreslåtte navnet har for store likhetstrekk med andre eksisterende studietilbud. Det medisinske fakultet har allerede programmet «Erfaringsbasert master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi». Tittelen på dette programmet understreker imidlertid at det er erfaringsbasert, i tillegg er tittelen vesentlig lengre og programmet er på 90 studiepoeng istedenfor 120. Forskjellene er derfor såpass store at det neppe vil være fare for sammenblanding.

Det samme erfaringsbaserte masterprogrammet har også et emne kalt «Helseledelse». Av ulike tekniske årsaker blir modulbaserte videreutdanningsemner ved norske universiteter også rapportert som studieprogram til utdanningsmyndighetene, og dette emnet fremkommer da som et studieprogram kalt «Helseledelse» i programoversiktene. I kommunikasjon og markedsføring fra universitetet fremgår det imidlertid klart at dette er et etter- og videreutdanningstilbud.

Prosjektgruppen har også vurdert navnet «Helselederlinjen». Dette navnet trekker klare paralleller til «Forskerlinjen» ved de medisinske fakultetene, og dette tilbudets studiemodell er som nevnt en viktig inspirasjonskilde. Forskerlinjene er imidlertid ikke studieprogram formelt sett, siden de ikke er gradsgivende, og har dermed ikke de samme kravene til betegnelse. «Helselederlinjen» bør derfor ikke bli programmets offisielle navn, men kan tjene som en betegnelse, for eksempel til bruk i markedsføring.

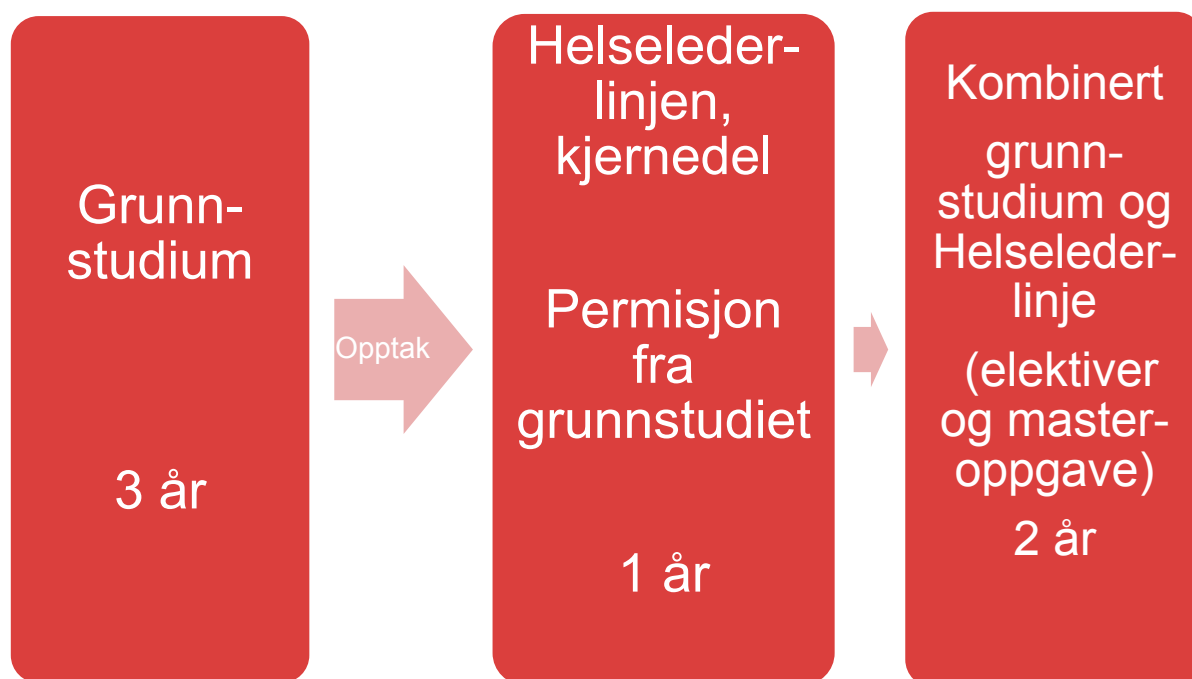
Videre i dokumentet vil betegnelsen «Helselederlinjen» benyttes i omtale av studieprogrammet, for enkelthets skyld.

Omfang og studieløp

Helselederlinjen vil være et toårig masterprogram, tilsvarende 120 studiepoeng. De aktuelle studentene vil allerede være studenter ved krevende helseprofesjonsutdanninger som har stor grad av organisert og obligatorisk undervisning sammenlignet med disiplinære utdanninger.

UiB har som tilbyder av utdanningene er ansvar for å legge til rette for et studieløp der studentene oppnår et grundig læringsutbytte av høy kvalitet. Det kan ikke forventes at studentene skal gjennomføre to år med dobbel studiebelastning, og det må derfor opprettes ordninger som gjør dette mulig. Det mest sentrale tiltaket er en ordning med permisjon og forlenget studietid etter modell fra Forskerlinjen.

Figur 1 nedenfor viser hvordan det overordnede studieløpet i Helselederlinjen tenkes gjennomført.

Figur 1 – Studieløpet i Helselederlinjen integrert mot en femårig profesjonsutdanning

Eksemplet i figuren er for en femårig integrert helseprofesjonsutdanning. Opptak, som utredes nærmere i neste avsnitt, skjer normalt etter fullført tredje studieår av grunnutdanningen. Det første året etter opptak har studenten permisjon fra grunnstudiet, og arbeider med Helselederlinjens kjernepensum (60 studiepoeng) på heltid. Slik permisjon muliggjør en campusnær undervisning i denne delen av studiet – uavhengig av hvor i landet de gjennomfører sin helseprofesjonsutdanning.

Etter at permisjonsåret er fullført returnerer studentene til sine grunnutdanninger og gjennomfører de siste 60 studiepoeng på deltid. For en femårig helseprofesjonsutdanning, som brukt i figureksemplet, vil det da gjenstå to år. Med andre ord vil studenten ha 150% arbeidsbelastning de to siste årene, dersom man summerer de to studieprogrammene. Helselederlinjen er derfor et tilbud for studenter med særlig høy motivasjon og arbeidskapasitet, men er belastningsmessig sammenlignbart med forskerlinjene for medisin- og odontologistudenter. For de seksårige utdanningene, kan studiets siste del strekkes over tre år. For studenter ved toårige mastergradsutdanninger som bygger på bachelorgrad vil det kreves særlige ordninger - dette beskrives senere i dokumentet.

For å avhjelpe arbeidsomfanget i utdanningens elektive del bør fakultetet tilrettelegge for sommersemester/sommerskole der studenten kan arbeide intensivt med Helselederlinjen. Et slikt tilbud kan for eksempel bestå av ett eller flere elektive emner på 10 studiepoeng, og er aktuelt for studenter fra flere ulike kull. Dette åpner også opp for å introdusere nye tema som ligger utenfor den vanlige emneporteføljen, og kan bidra til variasjon i det faglige tilbudet.

Studenttall

Prosjektgruppen har diskutert hvor mange studieplasser programmet bør dimensjoneres for. Det er enighet i gruppen at det for en rekke formål går en naturlig grense ved 30 studenter

pr. opptak. Dette vil blant annet påvirke hvilke undervisningsformer som kan benyttes, og hvor stort fagmiljø som er nødvendig for å ivareta utdanningen. Det er ønskelig at Helselederlinjen skal være et tilbud for en særlig kapabel og ambisiøs gruppe studenter innen helseprofesjonsfagene, og som vil bli beskrevet senere i dokumentet, med bruk av undervisningsformer som er særlig egnet for små og mellomstore grupper av studenter. Det tentative, maksimale antall studieplasser blir derfor anbefalt som 30.

Hvorvidt det er et nasjonalt marked for å fylle disse studieplassene er vanskelig å forutsi eksakt, ettersom det er få sammenlignbare tilbud som drives etter en tilsvarende modell. Det nærmeste vi kommer er Forskerlinjene innen medisin og odontologi. For disse lyses det ut til sammen 59 plasser i året som stort sett utnyttes fullt ut. Aktuelle søkere er tilknyttet et smalere utvalg av utdanninger enn det som er aktuelt for Helselederlinjen. Det er derfor rimelig å anta at det finnes et lovende nasjonalt marked for opptak. Det foreslåtte studenttallet på 30 utgjør 2 % av studieplassene ved de aktuelle studieprogrammene.

Opptak

Opptak til toårige mastergradsprogrammer (120 studiepoeng) er regulert gjennom «*Forskrift om krav til mastergrad*», § 3.⁵ Det er i denne paragrafen to bestemmelser som i utgangspunktet kan være problematiske for opprettelsen av Helselederlinjen.

Første ledd slår fast at toårige mastergradsutdanninger bygger videre på en oppnådd grunnutdanning – som regel bachelorgrad eller cand.mag.-grad innenfor det aktuelle fagfeltet. Det kan også være yrkesutdanning eller andre grader av minimum tre års omfang. Studenter ved de fem- og seksårige helseprofesjonsutdanningene vil i mange tilfeller ikke ha en fullført grunnutdanning som kan utgjøre opptaksgrunnlaget. Imidlertid åpner den samme paragrafen for at «*utdanning som [...] er godkjent som jevn god med ovennevnte grader eller utdanningsløp*» kan godkjennes som opptaksgrunnlag til en toårig master. Prosjektgruppen legger til grunn at en student som har fullført tre studieår av en integrert helseutdanning kan sies å ha et kunnskapsgrunnlag som er jevn godt med bachelor/cand.mag., og at slike studenter dermed kan søke opptak til toårig masterprogram.

Den andre bestemmelsen som i utgangspunktet er problematisk er at grunnutdanningen som en toårig mastergrad bygger på, skal inneholde en fagforydning innen fagområdet for mastergraden, enten en emnegruppe på minimum 80 studiepoeng eller integrert yrkesrettet utdanning på minimum 120 studiepoeng. Det avgjørende er om en helseutdanning som skal gi kompetanse rettet mot klinisk virksomhet kan sies å være «*innenfor fagområdet for mastergraden*» når denne er en ledelsesutdanning. Helselederlinjens overordnede målsetning er å forberede nyutdannet helsepersonell på fremtidig lederroller i helsesektoren, og det legges i studieplanen opp til at lederutdanningen må kontekstualiseres mot dette. Dette underbygges av de tema som dekkes i emnestrukturen, og ledelsesteoretiske elementer kan innenfor denne utdanningen ikke sees isolert fra helseutdanningen hos den

⁵ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-12-01-1392?q=forskrift%20om%20krav%20til%20mastergrad>

enkelte student. Prosjektgruppen mener derfor at lovens bokstav dermed er oppfylt, grunnutdanningen er høyst relevant for mastergradsutdanningen.

Begge disse standpunktene er vurdert av jurist med særlig kompetanse innen utdanningsspørsmål, sentralt ved UiB. En forutsetning er likevel at opptaksgrunnlaget blir nøye definert og omtalt i studieplanen for masterprogrammet, eventuelt i fakultetets utfyllende studiereglement.

Et sentralt element i det formelle opptaksgrunnlaget vil være at søkerne må være tatt opp som student ved to-, fem- eller seksårige helseprofesjonsutdanninger på mastergradsnivå ved utvalgte læresteder. Med «helseprofesjonsutdanninger» menes utdanninger som leder frem til autorisasjon som helsepersonell. Det må også tas høyde for eventuelle studenter fra veterinærutdanningen, se avsnitt om deltakelse fra andre læresteder.

Opptakets plassering mot grunnutdanningen

Av vurderingene som er gjort i forhold til det formelle opptaksgrunnlaget følger det at studenter på de fem- og seksårige helseprofesjonsutdanningene som ikke har annen høyere utdanning ikke vil kunne søke opptak til Helselederlinjen før de har opparbeidet seg kompetanse tilsvarende bachelorgrad. Opptak til Helselederlinjen vil derfor primært skje etter fullført tredje studieår (for de fem- og seksårige utdanningene) eller oppnådd bachelorgrad.

Ved UiO og UiB sine medisinstudier praktiseres det kulldeling på ulik måte. UiO har separate opptak og studiestart for høst- og vårkull. Ved UiB deles kullet i A-kull og B-kull etter fullført tredje studieår, B-kullet har et permisjonssemester påfølgende høst, og havner dermed et semester bak A-kullet. Dette gjøres med tanke på klinisk kapasitet. For opptak til Helselederlinjen må det eksistere ordninger som muliggjør opptak for vårkull ved UiO og B-kull ved UiB på lik linje med øvrige kull.

Ettersom normert opptakstidspunkt til Helselederlinjen sammenfaller med kulldelingen ved UiB, kan B-kullet starte Helselederlinjen på vanlig vis, og etter permisjonsperioden benytte sitt «ventesemester» til å avlegge elektive emner. Vårkullet ved medisinstudiet på UiO vil ligge et semester bak høstkullet allerede fra starten, men det er lite trolig at fagmiljøet bak Helselederlinjen vil kunne tilby et fullverdig faglig tilbud som forhindrer tap av tid for denne gruppen. Dette ville i så fall bety at den samme emneporteføljen måtte tilbys om høsten og om våren. Det anbefales derfor at vårkullet søker opptak etter 3,5 års studium. Disse studentene vil bare ha 2,5 år igjen av medisinstudiet etter permisjonsåret, men har likevel mer tilgjengelig tid for elektive emner og masteroppgave enn studentene ved femårige utdanninger.

Gruppen har diskutert hvorvidt studenter på de lengre utdanningene som har en bachelorgrad fra tidligere skal gis muligheten til å søke opptak også før fullført tredje studieår. Konklusjonen må bli at kravene som er nedsatt i forskriften vil være vanskelig å oppfylle, med unntak av for de ytterst få studentene som har en annen autorisasjonsgivende helseutdanning fra tidligere. En tidligere ledelsesutdanning er innenfor fagområdet, men vil ikke på samme måte oppfylle grunntanken bak Helselederlinjen som beskrevet ovenfor, og det foreslås å ikke åpne for en slik mulighet.

Samlet sett er det prosjektgruppens vurdering at å iverksette ordninger for et tidligere opptak enn fullført tredje studieår kun vil gagne noen ytterst få søkere, men vil i de aller fleste tilfeller ikke medføre noen tidligere fullføring av hverken grunnutdanningen innen deres helseprofesjon, eller Helselederlinjen. Det anbefales derfor å ikke innføre noen form for tidlig opptaksordning.

Å innvilge opptak senere i studieløpet enn etter fullført tredje studieår (for eksempel etter fjerde studieår) anbefales heller ikke, annet enn for spesielle tilfeller som vårkullet ved medisinstudiet på UiO som beskrevet tidligere. For de femårige integrerte utdanningene vil studieløpet i Helselederlinjen ved et senere opptak ikke lenger samsvare med lengden på grunnutdanningen, men gå utover denne. Dette strider mot Helselederlinjens klare målsetning om et dobbelt studieløp som gir helsepersonell formell lederkompetanse ved fullført grunnutdanning, ideelt sett uten en unødig forlengelse. I den planlagte studiemodellen er det allerede planlagt for ett ekstra studieår for å gjennomføre den obligatoriske kursdelen av lederutdanningen. Det bør derfor søkes å begrense ytterligere forsinkelser av studentenes progresjon – en opptaksordning som tillater opptak etter for eksempel fjerde studieår legger tvert imot til rette for det, og bør derfor unngås generelt sett.

En særlig utfordring i så måte er de femårige utdanningene som har delt modell (3+2), der studentene avlegger separat bachelor og mastergrad. Dette er aktuelt for utdanningene i klinisk ernæringsfysiologi ved UiB og UiT, samt farmasiutdanningene ved NTNU og UiT⁶. Utfordringen består i at det generelt sett er lite rom for å kunne innvilges permisjon fra et toårig masterprogram like etter opptak. Slike regler praktiseres ved flere læresteder, deriblant UiB, for å sikre at studieplasser ikke blir avsatt uten å bli utnyttet. Det er dermed lite sannsynlig at det kan tilrettelegges for et parallelt opptak til toårig masterprogram og til Helselederlinjen.

Det mest sannsynlige tidspunktet for opptak til Helselederlinjen for søkere fra toårige masterprogrammer som bygger på bachelorgrad, vil derfor være etter fullført første studieår. Etter at disse studentene har gjennomført sitt heltidsår knyttet til Helselederlinjen skal de da normert sett gjennomføre siste studieår av både Helselederlinjen og profesjonsmasteren parallelt på heltid, til sammen 120 studiepoeng på ett år. I tillegg vil dette i stor grad innebære arbeid med to masteroppgaver samtidig. Dette fremstår som en urimelig høy arbeidsbelastning, med de konsekvenser det kan ha for frafallsrisiko og redusert kvalitet i forskningen knyttet til avhandlingene for begge studieprogrammene. Prosjektgruppen vil derfor foreslå at det for studenter tilknyttet helseprofesjonsutdanning som består av bachelorgrad og separat toårig mastergrad planlegges for et utvidet studieløp knyttet til Helselederlinjen – minimum ett ekstra semester. Dette vil tilsvare 150% arbeidsbelastning, og er sammenlignbart med de femårige integrerte utdanningene. For studentene fra fem- og seksårige utdanninger kan man som nevnt gjennomføre opptak tidligere i studieløpet, og det anbefales derfor ikke at denne ordningen utvides til disse studentgruppene, annet enn som særskilt tilrettelegging etter søknad.

Av diskusjonen frem til dette punktet er det klart at Helselederlinjens studieløp vil ta ulike former fordi det rekrutteres fra grunnutdanninger av ulik lengde. Dette vil også påvirke

⁶ NTNU tilbyr ikke selv bachelorutdanning i farmasi, men rekrutterer studenter med bachelorgrad fra UiT, OsloMet eller Nord universitet.

opptaksordningene. Prosjektgruppen vil legge til grunn at de ulike begrensningene som legges på opptakstidspunkt mot grunnutdanningene ovenfor er ment å være generelle og veiledende, og at det i utformingen av en mer detaljert studieplan må tas høyde for særskilte unntak.

Opptaksgrunnlag - rangering

Det formelle opptaksgrunnlaget som beskrevet ovenfor (bachelorgrad, cand.mag-grad eller tilsvarende utdanning) må suppleres av en form for rangeringsordning for å skille mellom søkerne i de tilfellene hvor det er flere søkere enn tilgjengelige studieplasser. Rangeringen kan også benyttes til å sette en minimumsstandard for opptak – eksempelvis opererer Universitetet i Bergen med gjennomsnittskarakter C fra emner i opptaksgrunnlaget som nedre grense for opptak.⁷ En slik karakterbasert rangering, der søkerens gjennomsnittskarakter fra grunnutdanningen omregnes til konkurransepoeng, er den klart vanligste rangeringsordningen i den norske universitets- og høyskolesektoren. Det finnes også andre supplerende ordninger, som opptaksprøver, intervju eller motivasjonsbrev, og mer skjønnsmessige vurderinger for søkere som av diverse årsaker ikke kan poengberegnes.

Noen av de aktuelle grunnutdanningene for Helselederlinjen, for eksempel medisinstudiene ved NTNU og UiT, benytter ikke bokstavkarakterer (A-F), men kun bestått/ikke bestått. Det er samtidig klart at opptaksordningen for Helselederlinjen må være lik for alle søkere, og dette vanskeliggjør en tradisjonell, karakterbasert rangering.

Spørsmålet blir derfor hvilke alternative rangeringsordninger man kan benytte for søkere til Helselederlinjen. Prosjektgruppen vil foreslå at intervju (enten fysisk eller via video) blir den primære opptaksmekanismen. Skulle det vise seg at antall søkere blir så høyt at dette blir logistisk vanskelig kan en første vurdering av søkermassen foretas ved bruk av motivasjonsbrev, men dette foreslås ikke innført før etter første eventuelle opptaksrunde når en bedre kartlegging av søkermarkedet foreligger. Vurdering av søkerens intervju må være basert på en fastlagt liste av kriterier som er allment tilgjengelig. Det vil også være mulig å score søkerne numerisk innenfor hvert av kriteriene. En intervjuordning kan likeledes brukes for å etablere og kontrollere for en minimumsstandard hos søkerne som beskrevet ovenfor.

Prosjektgruppen har diskutert om det bør innføres kvoter for opptak knyttet til profesjonsbakgrunn og/eller lærested. Samhandling mellom ulike profesjoner er både et viktig læringselement i selve utdanningen og en praktisk realitet når kandidatene skal utøve lederskap i helsesektoren. Det anses derfor som verdifullt å tilføre Helselederlinjen varierte perspektiver, holdninger og verdier gjennom et opptak som sikrer deltakelse fra de ulike profesjonene. Ikke minst gjør dette seg gjeldende gjennom de arbeidsformer som velges for utdanningen, se avsnittet om undervisningsformer nedenfor. Studentene vil være tett på hverandre, og vil dermed få verdifull innsikt i profesjonsdynamikk og danne grunnlag for kulturutveksling. Utdanningene for den enkelte profesjon varierer i størrelse, med medisinutdanningen som den klart største. Uten regulerende mekanismer kan man ende opp

⁷ Kilde: *Forskrift om opptak til Universitetet i Bergen*, § 2.2 (3) d)

med svært ujevn representasjon av de ulike profesjonene på Helselederlinjen, og dermed ikke oppfylle ønsket om profesjonell variasjon.

Prosjektgruppen mener derfor at det bør innføres kvoter for den enkelte profesjon. Kvoteene må avpasses etter grunnutdanningenes størrelse nasjonalt, som et utgangspunkt. Samtidig må alle studieplassene tilknyttet programmet utnyttes, og det må derfor være ordninger for å håndtere de tilfellene der en profesjon ikke fyller opp sin kvote.

I spørsmålet om det også skal opprettes kvoter for det enkelte lærested går ikke gruppen inn for en slik løsning. For det første oppleves det som mer sentralt for å fremme utdanningens læringsmål hvilken profesjon studentene tilhører, enn hvilket lærested de kommer fra. Selv om det kan finnes kulturforskjeller mellom universitetene vil denne antakelig være sekundær til profesjonens holdninger og verdier, i hvert fall hva deltakelse i Helselederlinjen angår. For det andre vil en opptaksordning som kvoterer både på profesjonsbakgrunn og lærested for 30 studieplasser antakelig være svært utfordrende å administrere.

Prosjektgruppen går inn for at søkere til Helselederlinjen må ha fullført alle normerte emner i sitt helseprofesjonsprogram til og med semesteret før oppstart av Helselederlinjen for å kunne innvilges opptak.

Læringsutbytte

En del av prosjektgruppens mandat har vært å lage skisse til en overordnet læringsutbyttebeskrivelse for Helselederlinjen. I henhold til «Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring» (NKR) spesifiserer læringsutbyttebeskrivelsen de kvalifikasjonene alle kandidater skal inneha etter fullført utdanning som et minimum.⁸

Læringsutbyttet deles inn i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. Kunnskaper er forståelse av teorier, fakta, begreper, prosedyrer og lignende, mens ferdigheter er knyttet til studentens anvendelse av kunnskapen til å løse praktiske problemer og oppgaver. Generell kompetanse defineres som å «*kunne anvende kunnskap og ferdigheter på selvstendig vis i ulike situasjoner gjennom å vise samarbeidsevne, ansvarlighet, evne til refleksjon og kritisk tenkning i utdannings- og yrkessammenheng*». Læringsutbyttebeskrivelser finnes både på program- og emnenivå.

I forslaget til programbeskrivelse nedenfor er det, i tråd med NKR, benyttet ulike verb som skal kunne si noe om hvilket nivå læringsutbyttet er ment å være på. Distinksjonen er ikke alltid like intuitiv, særlig innen kunnskaper, da verbene som er brukt er mindre konkrete enn for ferdigheter. «Kan forklare» og «har kunnskap om» signaliserer en dypere innsikt enn hhv. de korresponderende «kan gjøre rede for» og «kjenner til». Videre er der flere elementer fra læringsutbyttet som kunne vært ført opp under flere nivå, men dette ville komplisert fremstillingen. Det er derfor løst ved en progresjon mellom nivåene, slik at et læringsutbytte som står oppført under ferdigheter implisitt forutsetter grunnleggende kunnskaper om det aktuelle temaet. En generell kompetanse forutsetter dermed både kunnskaper og ferdigheter.

⁸ Kilde: <https://www.nokut.no/norsk-utdanning/nkr/beskrivelser-av-laringsutbytte-for-nivaene-i-nkr/>

Prosjektgruppen foreslår følgende utkast til læringsutbytte på programnivå:

Kunnskaper

Studenten:

- Kan gjøre rede for de viktigste rammene for helsevesenets organisasjon, arbeidsmåte, ledelse og styring, og ulike teoretiske modeller for dette
- Kan gjøre rede for ledelsesfagets historiske utvikling og de mest sentrale ledelsesteoriene
- Kan gjøre rede for grunnleggende helseøkonomiske prinsipper
- Kan forklare teoretiske perspektiver innen organisasjonsstruktur og –kultur og hvordan disse innvirker på ledelse i moderne helseorganisasjoner
- Kjenner til Norges globale helseforpliktelser
- Kjenner til offentlige kvalitetsregistre, og hvordan disse kan være et ledelsesverktøy
- Har kunnskap om sentrale lover og forskrifter innen helsevesen og arbeidsmiljø
- Har kunnskap om ulike verktøy innen kvalitetsforbedring og kvalitetsledelse, inkludert PDSA-sirkel, idédugnad og prosesskart.
- Har kunnskap om ulike faser av et prosjekt og forstår ulike krefter og motkrefter i prosjektarbeidet

Ferdigheter

Studenten:

- Kan delta i en ekstern eller intern revisjon i helsevesenet
- Kan anvende rettsreglene på konkrete problemstillinger fra helsesektoren
- Kan anvende det norske prioriteringsverktøyet på konkrete problemstillinger i helsevesenet
- Er i stand til å bruke helse- og bedriftsøkonomiske verktøy til ledelse av egen virksomhet
- Kan lede et prosjekt, inkludert gjennomføre en risikoanalyse, og utarbeide tidsplan og kostnadsberegning for prosjekter
- Kan utarbeide en beredskapsplan for en enhet i helsetjenesten, og herunder definere roller og tiltakskort
- Kan håndtere konflikter og gjennomføre forhandlinger
- Forstår faktorer som bidrar til et godt arbeidsmiljø, og kan gjennomføre systematisk HMS-arbeid for å fremme disse
- Kan samhandle med media – både håndtere henvendelser inn til, og formidling ut av, virksomheten
- Kan lede endringsprosesser i egen virksomhet
- Er i stand til å fasilitere god internkommunikasjon og håndtere varslingsaker

Generell kompetanse

Studenten:

- Reflekterer over de etiske temaene og problemstillingene som har betydning for helsevesenet og lederrollen
- Kan arbeide konstruktivt i team og vurdere gruppedynamikk
- Reflekterer over forholdet mellom ulike profesjoner, inkludert profesjonsmakt og – autonomi
- Er bevisst hvordan IKT-systemer benyttes i helsesektoren, og hvilke muligheter og utfordringer som ledsager bruken
- Er bevisst betydningen av brukermedvirkning innen helsevesenet, og hvordan brukererfaringer kan nyttiggjøres
- Kommuniserer med samfunnsaktører, samarbeidspartnere og pasientorganisasjoner på en konstruktiv måte
- Er bevisst reglene for god kildebruk og korrekt akademisk arbeid
- Kan håndtere rekrutterings-, utviklings- og oppsigelsesprosesser

Emneportefølje

Helselederlinjen er et masterprogram på 120 studiepoeng. Prosjektgruppen foreslår at det i studieplanen inngår et kjernecurriculum på 60 studiepoeng som er obligatorisk for alle studentene. Dette vil oppta det første studieåret av programmet, og det anbefales at permisjonsordningen knyttes til denne delen. At studentene har permisjon fra sitt grunnstudium vil gi større fleksibilitet i utformingen og avviklingen av kjerneemnene. Samtidig legger det til rette for mobilitet for de studentene som søker seg til Helselederlinjen fra andre læresteder.

30 studiepoeng utgjøres av valgemner – emner som ikke er obligatoriske, men der studentene kan velge mellom emner innenfor ulike tema. Her er det også rom for at studentene kan søke godkjenning for emner fra andre læresteder og studieprogram⁹. Dette vil også gjelde aktuelle emner fra studentenes grunnutdanninger, som i de tilfeller der studentene allerede har avlagt dem kan lette arbeidsmengden knyttet til dobbelt studieløp i perioder. I en mastergrad ved Universitetet i Bergen kan inntil 60 studiepoeng innpasses fra andre læresteder¹⁰. Med tanke på den totale arbeidsmengden er det antakelig også muligheter for at emner i kjernedelen til Helselederlinjen kan inngå i eventuelle elektive komponenter i studentenes profesjonsutdanninger. Slik gjensidig utveksling er, som tidligere nevnt, mye brukt ved de amerikanske MD/MBA-programmene og letter gjennomføringen av begge studiene.

En annen fordel med innpassingsadgang for studenter fra andre læresteder enn UiB, er at det øker mulighetene for at de kan avlegge emner i nærheten av sitt eget hjemsted når

⁹ Dette er etter regelverket også mulig for obligatoriske emner, men det er da vesentlig større krav til faglig overlapp.

¹⁰ Kilde: *Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen*, § 2.7 (2).
<https://lovdata.no/forskrift/2012-02-16-872>

permisjonsperioden er over. Samtidig må fagmiljøet ved UiB opprette valgemenner, da man ikke kan basere et studieprogram på at studentene må søke til andre læresteder for å dekke inn kravene til grad i studieplanen. Det er UiB sitt ansvar å besørge utdanningen. Enhver innpassing som gjennomføres må også være faglig begrunnet, og relevansen for Helselederlinjen må ivaretas.

Et minimum må være at UiB tilbyr programspesifikke valgemenner tilsvarende 30 studiepoeng. I så fall har ikke studentene noen reell valgmulighet internt, men dersom man åpner for innpassing fra andre utdanninger er heller ikke emnene obligatoriske. Det bør i en detaljeringsfase i studieplanens utforming vurderes om UiB skal tilby et større utvalg av valgemenner enn det som dekker inn minimumskravet på 30 studiepoeng. Et viktig supplement kan være å anbefale et utvalg åpne emner ved andre studieprogram på UiB som mulige elektive emner, i tillegg til egne emner som oppfyller utdanningens minstekrav.

Studentene på Helselederlinjen vil i permisjonsperioden være geografisk samlet når de gjennomfører kjernedelen av utdanningen. For de elektive emnene vil bruk av andre undervisningsformer og pedagogiske virkemidler som er egnet for desentralisert undervisning bli prioritert. Når mange av studentene ikke har base i Bergen, vil dette stille krav til økt bruk av e-læring og samlinger for undervisning for å nå studenter utenfor Bergen.

Merk at i tabell 1 nedenfor er forslaget til emneportefølje satt opp som ett normert mastergradsløp på fire semestre. I realiteten er det kun de to første semestrene som avlegges på heltid, mens de to siste vil være deltidsstudier. Et mer skreddersydd studieløp må konkretiseres i en nærmere planleggingsfase, men prosjektgruppen mener dette oppsettet er egnet for å presentere foreslått emneportefølje overordnet.

Tentativ emnetittel og vektning	Sentrale tema i emnet
Semester 1	
Introduksjon til helseledelse (15 SP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ledelsesteori ➤ Ledelseshistorie ➤ Organisasjonsteori ➤ Arbeids- og organisasjonspsykologi med fokus på team og gruppedynamikk ➤ Norges globale helseforpliktelser ➤ Prioritering ➤ Etikk ➤ Profesjon, makt og autonomi
Helselederen i sektoren (15 SP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Helseforvaltningen ➤ Tilsyn/revisjon ➤ Helse- og arbeidslivsjuss ➤ Helseøkonomi og bedriftsøkonomi ➤ Helse-IKT

Semester 2	
Prosessledelse (10 SP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Endringsledelse ➤ Prosjektledelse ➤ Kvalitetsledelse og –forbedringer ➤ Kvalitetsregistre ➤ Krise/beredskapsledelse ➤ Brukermedvirkning
Kommunikasjon (10 SP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Forhandlinger ➤ Ekstern kommunikasjon ➤ Mediehåndtering- og formidling ➤ Konflikthåndtering
Personalledelse (10 SP)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rekruttering, utvikling, avvikling ➤ HMS/Arbeidsmiljø ➤ Varsling ➤ Internkommunikasjon
Semester 3	
Valgemner, til sammen 30 SP	<p>Mulige tema for valgemner er metode, vitenskapsteori, etikk, global helse, helseinformatikk, fordypning i helsejus, helsepolitikk, statistikk og prioritering.</p> <p>I tillegg ordning for godkjenning av emner fra andre læresteder eller andre program ved UiB.</p>
Semester 4	
Masteroppgave i helseledelse (30 SP)	

Tabell 1 - Grunnleggende emnestruktur, helselederlinjen

Særlig om masteroppgaven

I henhold til Forskrift om krav til mastergrad § 6 skal det i et masterprogram på 120 studiepoeng inngå et selvstendig arbeid (masteroppgave) på minimum 30 studiepoeng, men ikke større enn 60 studiepoeng. En masteroppgave på 60 studiepoeng er et meget omfattende prosjekt, og vil i så fall oppta hele det andre studieåret på programmet. Tatt i betraktning at studentene ved Helselederlinjen samtidig er fulltidsstudenter ved et krevende helseprofesjonsstudium er det mest formålstjenlig å avgrense masteroppgaven til 30 studiepoeng for å heve kvaliteten på avhandlingen og sikre en høy gjennomføringsandel.

Å normere masteroppgaven til 30 studiepoeng kan også ha andre fordeler. Det blir mer rom i studieplanen for valgemner, og dette vil kunne gagne studentenes dybdeforståelse av

fagstoffet. Dette er av særlig relevans fordi studentene i svært begrenset grad har ledelse som tema i sin grunnutdanning, og dermed ikke kan trekke på den samme basalkunnskapen som for eksempel en bachelorkandidat som avlegger mastergrad innenfor samme fag.

Deltakelse fra andre læresteder

Som nevnt i omtalen av andre tilbud innen ledelsesutdanning rettet mot helsepersonell og doble kompetanseløp ved utenlandske læresteder er det pr. i dag ikke et dedikert utdanningstilbud som gir autorisasjon som helsepersonell og lederopplæring i et integrert, dobbelt løp. Fakultetet antar derfor at det vil være interesse fra studenter ved andre læresteder for å søke opptak til Helselederlinjen, og det er ønskelig å legge til rette for dette. Sentrale profesjonsforeninger har også gitt tilbakemelding til fakultetet om at det er stor interesse for en slik utdanning.

Av både formelle og praktiske årsaker må avlegging av Helselederlinjen begrenses til de autorisasjonsgivende helseutdanningene som er seks- eller femårige, enten ved integrert eller 3+2 modell. Som beskrevet i avsnittet om opptak kreves det etter mastergradsforskriften bachelorgrad eller annen tilsvarende utdanning for å kunne søke opptak til et mastergradsprogram, og studenter ved de treårige bachelorutdanningene vil i de aller fleste tilfeller ikke oppfylle dette kravet.

For en nærmere omtale av de ulike aktuelle profesjonene, og Helselederlinjens relevans for disse henviser vi til gjennomgangen på side 6. Tabellen nedenfor viser hvilke læresteder og utdanninger som anses som aktuelle for deltakelse i Helselederlinjen:

	Medisin	Odontologi	Farmasi	Klinisk ernæringsfysiologi	Psykologi	Veterinær
UiB	X	X	X	X	X	
UiO	X	X	X	X	X	
UiT	X	X	X	X	X	
NTNU	X		X		X	
NMBU						X

Tabell 2 - Utdanninger aktuelle for deltakelse i Helselederlinjen

Totalt utgjør dette 19 utdanninger fordelt på fem læresteder. Mellom de ulike helserelaterte fakultetene ved de fire eldste universitetene er det allerede utstrakt samarbeid, både innenfor den enkelte profesjonsutdanning og på mer generelt grunnlag.

Det medisinske fakultet ved UiB vil måtte komme frem til en form for felles forståelse med de øvrige lærestedene om Helselederlinjens sammenheng med deres helseprofesjonsutdanninger. Om dette kan oppnås gjennom etablerte samarbeidsordninger, eller om det bør utformes en intensjonsavtale og eventuelt hvilket detaljeringsnivå denne skal ligge på, er ikke noe denne prosjektgruppen har tatt stilling til. Det vil være forholdsvis få

forpliktelser for de andre institusjonene – først og fremst må det legges til rette for egne studenters deltakelse og tilhørende permisjoner for å muliggjøre dette. Det vil i tillegg være nødvendig med noe promoteringsarbeid ved det enkelte lærested, samt enklere tilretteleggings- og formidlingsoppgaver, som for eksempel å skaffe masterprosjekter.

PEDAGOGISKE ELEMENTER

En grunnstein i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk er at det skal være sammenheng mellom læringsutbyttet for et program/emne, og de undervisnings- og vurderingsformene som nyttes. Undervisningen skal sørge for at studentene oppnår læringsutbyttet, og pedagogisk opplegg og læringsmetoder må derfor understøtte dette. Vurderingen skal sørge for at studentene testes i det læringsutbyttet de har fått gjennom undervisningen.

Undervisningsformer

Helselederlinjen vil kunne benytte en rekke undervisningsformer, men det er ønskelig å fokusere på studentaktive læringsformer. En rekke forskning viser til at læringsformer som setter studentene i en aktiv rolle øker læringseffekten og minsker strykprosenten sammenlignet med tradisjonelle forelesninger.¹¹ I tillegg er størrelsen på hvert kull – inntil 30 studenter – ideell for å kunne drive nettopp slike undervisningsformer, som er drevet av interaksjon og ofte foregår i grupper. Plenumsforelesninger vil primært nyttes til introduksjon, oversikt og innføring i teori, mens hoveddelen av innlæringen vil foregå på andre arenaer, eksempelvis:

- Teambasert læring (TBL)
- Problembasert læring (PBL)
- Omvendt klasserom
- Gruppesentert presentasjon- og diskusjon
- Rollespill
- Videoopptak
- Formativ og interaktiv undervisning gjennom bruk av lærings- og mestringssystemet Mitt UiB.

Det vil også være nødvendig å utnytte e-læring i undervisning, særlig i elektiv del av studiet når studentene ikke har base i Bergen.

¹¹ Se blant annet Freeman et al. (2014), PNAS Jun 2014, 111 (23) 8410-8415

Vurderingsformer

Innen vurdering kan man skille mellom formativ og summativ vurdering. Summativ vurdering er den mest tradisjonelle formen, og finner sted ved avslutningen av et læringsforløp. Formålet med ordningen er kontroll av kunnskap, og eventuelt rangering gjennom karaktersystemet.¹² Formativ vurdering har derimot læring og studentens forbedringspotensial som formål, og foregår som regel parallelt med læringsforløpet. Grunntanken er at det undersøkes og identifiseres hva studenten har forstått og gis tilbakemeldinger på dette underveis, eventuelt at undervisningen justeres på bakgrunn av dette. Det er altså et mindre skarpt skille mellom undervisning og vurdering i den formative tradisjonen.

For Helselederlinjen vil det vektlegges formative vurderinger med tilbakemeldinger der læring, refleksjon og kunnskapsoppnåelse fremmes. Som beskrevet under avsnittet om undervisningsformer vil det også i den formative vurderingen være muligheter for å spille på studentmassens forholdsvis beskjedne størrelse for å fremme interaktivitet og læring.

Summativt sett er det ønskelig med lav grad av tradisjonelle skoleeksamener, og gruppen vil heller fokusere på hjemmeeksamener og gruppeoppgaver.

Praksis og hospitering

Det blåser en praksisvind over norsk høyere utdanning, og å legge til rette for at studenter i større grad kan få relevant arbeidspraksis under studiene er en del av regjeringens Jeløya-plattform.¹³ Det er ikke en omforent definisjon av praksis, men Universitets- og høyskolerådet (UHR) legger til grunn at den kan være intern eller ekstern, og «*kjennetegnes av at studentene for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor de skal arbeide omtrent som en yrkesutøver*». Praksis skal foregå under veiledning.

Med ledelse i helsesektoren som kontekst vil ikke studentene regelrett kunne «arbeide omtrent som en yrkesutøver» jf. definisjonen fra UHR – med andre ord, de vil ikke kunne utøve ledelse i en riktig kontekst. Eventuelt arbeid de gjør ved det aktuelle praksisstedet vil antakelig ta form av annet arbeid som faktisk ikke involverer ledelse eller bære preg av en simulert situasjon som like gjerne kan håndteres utenfor et praksissted. Prosjektgruppen ser derfor ikke at en praksisordning der studenten selv skal være den aktive utøveren har mye for seg, og vil heller anbefale en ordning med jobbskygging/hospitering.

Hensikten med slik hospitering må være at studentene får observere en helseleder i arbeid, delta på møter etc. og kan relatere det som observeres til lærestoffet i programmet for øvrig. Dette betyr at den aktuelle lederen som studenten følger også bør kunne sette av tid til korte samtaler med studenten i løpet av dagen for å øke refleksjonsnivået. Eventuell hospitering bør også følges opp med et refleksjonsnotat, gjerne knyttet til konkrete, generiske oppgaver som alle studentene kan projisere sin hospitering på. Uten å foregripe detaljplanleggingen av

¹² Helle, Lars. (2017, 22. juni). *summativ vurdering*. I *Store norske leksikon*. Hentet 19. september 2019 fra https://snl.no/summativ_vurdering

¹³ Kilde: Jeløya-plattformen, Statsministerens kontor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/politisk-plattform/id2585544/>

studiet foreslår prosjektgruppen at en eventuell hospiteringsordning legges til andre semester. På dette tidspunktene vil studentene ha opparbeidet seg et teoretisk grunnlag som gjør dem i stand til å reflektere over det de observerer. Det andre semesteret er videre spekket med en rekke praktiske ledelsestema, som kontekstualiserer hospiteringen på en god måte. Da kan man også utnytte fleksibiliteten ved studentenes campusnære heltidsår, samt at vårsemesteret er lengre, og gir anledning til å spre studentmassen utover i større grad.

Prosjektgruppen anbefaler at det legges til rette for en hospiteringsordning som muliggjør oppbygging av en relasjon mellom lederen og studenten som skal hospitere, og at denne derfor bør være på tre dager eller mer.

Mentorordning

Det er økende fokus i UH-sektoren på innføring av mentorordninger, som et tiltak for å gi studentene høyere grad av individuell oppfølging, bedre læringsgraden og forhindre frafall. Dette gjenspeiles i sentrale policydokumenter fra myndigheter, universitet og fakultet.

Universitetsstyret ved UiB fattet i 2016 vedtak om at UiB skal sørge for at *«alle studenter kan ta del i en faglig mentorordning innen 2019»*.¹⁴ Dette vedtaket ble senere referert av Stortinget i Kvalitetsmeldingen¹⁵, der det legges opp til at det skal utredes hvordan man trinnvis kan innføre en mentorordning i høyere utdanning.

Universitetsstyrets vedtak har i etterkant blitt presisert, og implementering av mentorordninger vil i overskuelig fremtid konsentreres mot lavere gradsnivå, bachelorutdanninger og første tre år av integrerte mastergrads- og profesjonsutdanninger. Fakultetets handlingsplan for utdanning i perioden 2018 – 2022 begrenser likeledes innføring av mentorordninger til profesjonsstudiene. En mentorordning for Helselederlinjen vil dermed være et tiltak som eventuelt innføres på lengre sikt.

Mentorordninger kan ta flere former, og eksistere for en rekke formål – studiemestring og studiesituasjon, faglig forståelse og innlæring av lærestoff eller profesjons- og yrkesrolleforståelse. Helselederlinjens formål er å forberede helseprofesjonsstudenter på fremtidige lederverv, og en eventuell mentorordning bør dermed rettes på mot yrkeslivet og rollen som leder i helsesektoren.

En mulig ordning for dette i et langsiktig perspektiv kan være å rekruttere mentorer fra det erfaringsbaserte masterprogrammet i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi ved UiB. Deltakerne her er for det meste helsepersonell med erfaring fra sektoren, og mange har allerede formelt lederansvar. Deres perspektiver på lærestoff og problemstillinger sett opp mot praksis og erfaringer fra helsevesenet kan gi studentene ved Helselederlinjen verdifull innsikt i rollen som helseleder. Man kan se for seg både en-til-en og gruppebaserte

¹⁴ Vedtaket var en del av UiBs Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet, Innsatsområde D: Undervisning og faglig oppfølging. Delmål 1: Studenter ved UiB skal oppleve god undervisning og faglig oppfølging www.uib.no/strategi/103171/handlingsplan-styrking-av-læringsmiljøet

¹⁵ Meld. St. 16 (2016-2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning*

mentorforhold. Det kan også være aktuelt å knytte slike koblinger til det erfaringsbaserte masterprogrammet i helseadministrasjon ved UiO.

En utfordring er at disse erfaringsbaserte masterprogrammene er modul- og samlingsbaserte, og deltakerne avlegger programmets moduler i ulikt tempo og i ulik grad – der noen bare tar enkeltemner. Det er derfor utfordrende å legge til rette for stabil kontakt mellom mentor og student, særlig fysisk, men dette kan muligens avhjelpest gjennom nettbaserte kontaktformer.

Mentorordning for Helselederlinjen må operasjonaliseres videre om og når det blir aktuelt med en større innføring på mastergradsnivå.

Internasjonalisering

Det har i mange år vært et uttalt mål ved Universitetet i Bergen om å øke forekomsten av utveksling i utdanningene, og innen 2022 skal minst 40% av kandidatene ved UiB ha et utvekslingsopphold som en del av sin grad.¹⁶ Hvilke muligheter finnes for utvekslingsopphold og annen internasjonalisering ved Helselederlinjen?

Det finnes et stort lappverk av ulike utvekslingsavtaler mellom Universitetet i Bergen og utenlandske læresteder, og studenter kan reise ut på avtaler ved både institusjons- og fakultetsnivå. I noen tilfeller er det også mulig å ta emner ved et universitet som ikke har avtale med UiB. Det sentrale er at studenten som ønsker å reise ut tilbys plass på det aktuelle emnet i utlandet, og at utvekslingsoppholdet er faglig kvalitetssikret med tanke på godkjenning som en del av studentens grad ved UiB. Det vil på bakgrunn av dette alltid være en teoretisk mulighet for å kunne gjennomføre et utvekslingsopphold dersom disse bakgrunnsvariablene er på plass. Spørsmålet blir videre om det kan anbefales, og om fagmiljøet aktivt skal utforske slike muligheter.

Utveksling i studieprogrammets første studieår (obligatoriske kjerneemner) er antatt å være vanskelig å realisere. Dersom et emne tatt ved et annet lærested skal kunne erstatte et emne ved UiB er det krav om tilnærmet fullstendig faglig overlapp. Selv om flere av emnene inneholder tema som er internasjonalt forankret, er den relevante konteksten til enhver tid det norske helsevesenet. Dette vil spille en stor rolle i undervisningen, og prosjektgruppen stiller seg derfor tvilende til om det finnes kurstilbud i utlandet som kan sies å oppfylle kravet om overlapp.

Utveksling ville i utgangspunktet ha vært lettere å gjennomføre tilknyttet den elektive kursdelen, da det her kun kreves en faglig godkjenning av det foreslåtte emnets relevans for Helselederlinjen som helhet. Det er derfor langt mer sannsynlig at studentene vil kunne finne relevante emner som kan godkjennes, fra et bredt spekter av læresteder. Likeledes kan man tenke seg at noen studenter skriver masteroppgave med tilknytning til en helseorganisasjon i utlandet. Utfordringene i denne delen av studiet utgjøres først og fremst av studentenes tilknytning til sin egen grunnutdanning. I andre del er studentene fulltidsstudenter på sine grunnutdanninger, noe som vil være svært vanskelig å kombinere med utveksling. Unntaket

¹⁶ Kilde: *Kunnskap som former samfunnet*, strategi for Universitetet i Bergen 2019-2022

vil være dersom et elektivt emne tilknyttet Helselederlinjen kan kombineres inn i et ordinært utvekslingsopphold under studentens grunnutdanning.

Samlet sett er det derfor prosjektgruppens antakelse at det i liten grad vil være praktisk mulig å gjennomføre utveksling tilknyttet Helselederlinjen innenfor den ordinære semesterstrukturen – grunnet nevnte utfordringer i både første og andre del av utdanningen. Det er likevel formelt mulig å gjennomføre utveksling dersom nødvendige vilkår er innfridd. Det kan også være muligheter for en samordning av utveksling knyttet til grunnutdanning og Helselederlinjen for den enkelte student. Den tidligere anbefalte utnyttelsen av sommerskoler knyttet til elektiv del kan også være en arena som muliggjør internasjonalisering, der man ser for seg at disse kan knyttes opp mot læresteder i utlandet.

Internasjonalisering er imidlertid ikke bare begrenset til tradisjonell utveksling, men kan også omfatte andre elementer. Et relevant, utdanningsrettet grep som kan bidra til et internasjonalt tilsnitt er studietur til helsebedrifter i utlandet, som kan gi studentene verdifull innsikt i ledelseshverdagen i andre helsesystemer enn det norske. Dette kan også bidra til refleksjon over likheter, forskjeller, verdier, utfordringer og verdier som varierer mellom den norske og utenlandske empirien. Det er verdt å merke seg at en slik studietur må følge gratisprinsippet¹⁷, dvs. at UiB ikke kan kreve egenbetaling fra studentene. Dette gjelder så sant studieturen er obligatorisk for å ta eksamen i emner som fører frem til grad, uavhengig av om emnet i seg selv er valgfritt eller obligatorisk for graden som helhet. Frivillige studieturer kan kreve egenbetaling, men det må da være et tilsvarende faglig tilbud hjemme ved lærestedet.

ØKONOMI OG BEMANNING

Finansiering

Norsk høyere utdanning på grunn- og masternivå finansieres gjennom et todelt system – basisfinansiering via tildelte studieplasser og resultatbasert finansiering etter oppnådde studiepoeng, fullførte grader og gjennomførte utvekslingsopphold. For universitets- og høyskolesektoren som helhet er 67% av finansieringen knyttet til basisbevilgningen, mens 33% er resultatmidler¹⁸. Forholdstallet mellom basis- og resultatbasert finansiering varierer mellom institusjonene

Fordi noen typer av studier er mer kostnadskrevene enn andre benytter Kunnskapsdepartementet finansieringskategorier som ulike utdanninger grupperes etter. Finansieringskategoriene setter satser for grunnfinansiering, studiepoengmidler og gradsmidler, mens utveksling utbetales etter fast sats pr. student.

¹⁷ Jf. Egenbetalingsforskriften § 3-1, <https://lovdata.no/forskrift/2005-12-15-1506/§3-1>

¹⁸ Kilde: *Orientering om statsbudsjettet 2019 for universiteter og høyskoler*, Kunnskapsdepartementet

Oversikt over de ulike finansieringskategoriene finnes i tabellen nedenfor:

Kategori	Aktuelle utdanninger, forenklet	Basismidler	Studiepoeng, pr. 60	Kandidater enkel ¹⁹	Kandidater dobbel
A	Medisin, odontologi, veterinær	242.850,-	132.750,-	100.850,-	242.850,-
B	Psykologi profesjon, farmasi	183.150,-	101.850,-	76.150,-	152.300,-
C	Realfag, masternivå	124.500,-	67.900,-	50.400,-	100.800,-
D	Humaniora og samfunnsfag, masternivå	87.450,-	49.400,-	38.050,-	76.100,-
E	Realfag, lavere nivå	75.100,-	40.150,-	30.850,-	61.700,-
F	Humaniora og samfunnsfag, lavere nivå	62.750,-	33.950,-	25.700,-	51.400,-

Tabell 3 - Finansieringskategorier i norsk høyere utdanning. Kilder: Database for høyere utdanning, "Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar" (blått hefte, Kunnskapsdepartementet)

Helselederlinjen er et toårig masterprogram som i undervisningsmetoder og studentaktiviteter har mer til felles med de humanistiske og samfunnsvitenskapelige utdanningene. Det er for eksempel ikke laboratorieaktivitet eller klinisk undervisning. Ut fra de parameterne som er bestemmende for hvilken finansieringskategori ulike utdanninger faller under, er det rimelig å anta at programmet blir plassert i kategori D.

¹⁹ Det gis dobbel gradsuttelling for integrerte program av fem- eller seks års varighet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Basismidler	1.312	3.935	6.231	6.231	6.231
Studiepoeng og grader	0	0	556	1.667	2.252
SUM	1.312	3.935	6.787	7.898	8.482

Tabell 4 - Inntekter Helselederlinjen, basis og resultatbaserte for 30 studenter. Tall i 1000-kroner. (NB: Med full produksjon, ikke lønns- og prisjusterte over tid)

Tabell 4 viser forventede inntekter for Helselederlinjen, basert på 30 studenter. Mer spesifikt vil en student som fullfører programmet på normert tid generere kr. 310.000 i inntekt til fakultetet, til sammen rundt 8,5 millioner for 30 studenter med full produksjon. Dette er nettoinntekt, dvs. at bidraget på 25% som går til universitetet sentralt er trukket fra.

Det er imidlertid noen feilkilder som vil ha konsekvenser for hvordan inntektene fordeler seg. Det er kun det første studieåret av Helselederlinjen som er planlagt som et fulltidsstudium, mens det andre studieåret vil avlegges på deltid. Dette vil si at inntektene som genereres pr. student i sum er den samme, men at studiepoeng- og gradsbaserte inntekter fra studiets siste halvdel vil fordeles ut over et lengre tidsrom enn ett kalenderår. Dette gjelder også i de tilfellene der studenter blir forsinket og har redusert studiepoengproduksjon sett opp mot normert studieløp.

Videre opplever all høyere utdanning i Norge et visst studentfrfall. Hvor stort frafallet er varierer fra utdanning til utdanning og fra år til år. En stikkprøve fra siste normert fullførte kull fra alle toårige masterprogram ved UiB viser at gjennomsnittlig frfall er på 14%²⁰, men det kan være store variasjoner. Det meste av frafallet oppstår ved overgangen fra første til andre studieår, men det er svingninger også her. Ved det medisinske fakultet er frfallstallet for toårige masterprogram rundt 20%. Imidlertid har masterprogrammene som rekrutterer studenter fra et mindre utvalg faglige bakgrunner med profesjonstilknytning (klinisk ernæring og biomedisin), et vesentlig lavere frfall (0-5%). Masterprogrammene i global helse og helsevitenskap rekrutterer langt bredere, og har samtidig et høyere frfall. Samtidig kan man forvente at studentene som søker seg til Helselederlinjen vil være meget motiverte for gjennomføring. Forskerlinjene, som kanskje er det mest sammenlignbare studietilbudet, har generelt lite frfall. For Helselederlinjen er det derfor grunn til å anta at det vil være noe frfall, men at dette vil være forholdsvis lavt – anslagsvis lavere enn 5%.

I og med at det er utfordrende å forutsi når frafallet vil komme, hvor stort det er, og hvordan grads- og studiepoengproduksjon vil påvirkes, mener prosjektgruppen at det ikke vil være fruktbart å tallfeste eventuelle konsekvenser for studieprogrammets inntekter på det nåværende tidspunkt.

²⁰ Kilde: Tableau/STAR

Kostnader

Mesteparten av kostnadene knyttet til studier som ikke er utstys- og fasilitetskrevende vil utgjøres av lønnskostnader til staben tilknyttet studiet. Gruppen har forsøkt å beregne et tall på hvilke stillingsressurser et studium som Helselederlinjen vil kreve, og det er igjen tatt utgangspunkt i et studenttall på 30 studenter.

Det finnes ingen eksakt normering nasjonalt eller ved Universitetet i Bergen hvor mange, eller hvilke typer av stillinger (vitenskapelig eller administrativt) som kreves for gitte studieprogram etter størrelse og type. Studietilsynsforskriften § 2-3²¹ slår fast at «*Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.*» I tillegg stilles det generelt minimumskrav om at 50% av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte med hovedstilling, for mastergradsutdanninger skal i tillegg 50% av fagmiljøet ha førstestillingskompetanse, og minst 10% professor/dosentkompetanse.

Prosjektgruppen har tatt en overordnet vurdering over hvilke personalressurser Helselederlinjen vil kreve. Emneporteføljen er forholdsvis bred, og tar inn i seg flere ulike fagtradisjoner, noe som reflekterer mangfoldet av hensyn, problemstillinger og beslutningssfærer som er bakteppet for ledelse i helsesektoren. Både spesifikk sektorkunnskap, økonomi, grunnleggende rettsvitenskap, ledelse- og organisasjonsteori, prosjektledelse og psykologi/arbeidsmiljø er representert. Dette taler for at vitenskapelig stab tilknyttet programmet må ha en bred, snarere enn høyspesialisert faglig forankring. Det må også kunne bygges et tilstrekkelig robust fagmiljø over tid, som evner å forene de relevante akademiske innfallsvinklene i en egnet fagforståelse for helseledelse som anvendt vitenskap.

Prosjektgruppen har i dialog med fakultetsledelsen anslått behovet for førstekompetanse til å være tilsvarende tre hovedstillinger. Likevel bør det åpnes for at inntil to av disse kan spres på bistillinger med lavere stillingsbrøk. Dette kan være fordelaktig med tanke på det brede fagfeltet som omtales i forrige avsnitt. Det er vanskelig å forutse nøyaktig hvor mange faktiske personer som må ansettes for å oppnå tilstrekkelig kompetanse i fagmiljøet all den tid det ikke rekrutteres innenfor et disiplinvalg. Fleksibilitet i balansen mellom hoved- og bistillinger i en rekrutterings- og oppstartsfase vil gi nødvendig handlingsrom for å tiltrekke seg dyktige lærekrefter. Det bør være en koordinator for fagmiljøet, og denne funksjonen bør knyttes til en vitenskapelig hovedstilling.

Det vil også være betydelige veiledningsoppgaver tilknyttet Helselederlinjen. Hvor mange veiledningstimer hver student har krav på må defineres av det enkelte masterprogram²². Ved det medisinske fakultet er det generelt slik at studenter som skriver masteroppgave normert til 60 studiepoeng har krav på 40 timers veiledning enten individuelt eller i gruppe, mens det samme kravet for en 30 studiepoengs oppgave er 20. Ettersom det tentative antallet studieplasser ved Helselederlinjen er 30, vil det for hvert kull utløses 600 veiledningstimer

²¹ <https://lovdata.no/forskrift/2017-02-07-137/§2-3>

²² Jf. UiBs utdanningsforskrift, § 6.2.8-1

som skal dekkes. Det er også etablert praksis at for et masterprosjekt skal en av veilederne være ansatt ved UiB, og veiledning må derfor i stor grad dekkes av fagmiljøet selv.

For å bygge opp under et robust fagmiljø innen helseledelse, er det ønskelig å tilknytte stipendiater og postdoktorer til Helselederlinjen. Dette baserer seg nok en gang på en erkjennelse at helseledelse, både som vitenskap og empirisk felt befinner seg i en unik kontekst som vil være i skjæringspunktet mellom ulike akademiske disipliner. Det vil derfor være et behov for rekrutteringsstillinger tilknyttet fagmiljøet, noe som begrunnes både faglig og økonomisk. Rekrutteringsstillingene vil øke bredden i fagmiljøets forskningsportefølje, og være et verdifullt bidrag i fagutviklingen mot et distinkt og sterkt miljø innen helseledelse ved Universitetet i Bergen. Dette vil igjen øke handlingsrommet for å kunne igangsette større forskningsprosjekter som kan tiltrekke seg ekstern finansiering. I tillegg vil de kunne bidra med undervisnings- og veiledningskapasitet som del av pliktarbeid.

Administrativt sett vil det være behov for en stillingsressurs som kan håndtere oppgaver knyttet promotering/rekruttering, opptak, dialog med andre studiesteder, studieveiledning- og informasjon, timeplanlegging, eksamensarbeid etc. Forskerlinjen for medisin- og odontologistudiene ved Universitetet i Bergen er i dag ivaretatt av en 50% administrativ stilling. Helselederlinjen har viktige fellestrekk med forskerlinjen, men ambisjonen om en nasjonal funksjon for programmet vil antakelig gjøre deler av oppgavespekteret mer komplekst. Det er også en bredere emneportefølje enn ved forskerlinjene, samt at den administrative stillingen i større grad vil være knyttet til ett fagmiljø, og dermed kan tillegges andre oppgaver som ikke er nevnt her. Det bør derfor knyttes en full administrativ stilling til Helselederlinjen.

Prosjektgruppen har hatt dialog med fakultetsledelsen om ressursbehovene knyttet til stillinger, og det er ønskelig at det søkes UiB om midler til følgende stillinger tilknyttet Helselederlinjen:

- Vitenskapelige førstestillinger tilsvarende tre hovedstillinger
- To stipendiater
- En postdoktor

En administrativ stilling. Stillingene er planlagt å fases inn over en periode på fem år, med tentativ oppstart i 2021. I 2020 planlegges det avsatt midler til den administrative stillingen og deler av en vitenskapelig koordinatorstilling for å drive videre utrednings- og planleggingsarbeid.

Stilling	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vitenskapelig stilling, koordinator	0,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Administrativ stilling	0,5	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Vitenskapelige stillinger, 2 stk.		1,2	2,4	2,4	2,4	2,4
Stipendiater, 2. stk		1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Postdoktor		0,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Drift, utredning	0,5	0,5	0,5	0,5		
SUM	1,3	5,1	7,8	7,8	7,3	7,3

Tabell 5 - Forventede lønnskostnader, Helselederlinjen. Tall i millioner kroner.

Det medisinske fakultet vil søke om midler til disse stillingene i sitt innspill til budsjett for 2020. Det må også bevilges driftsmidler for stillingene. Driftsmidler fastsettes av det enkelte institutt.

Studentstipend

I det preliminnære planleggingsarbeidet for Helselederlinjen har det vært en grunntanke at programmet skal ha en permisjons- og stipendordning etter modell av forskerlinjene ved De medisinske fakultetene. Permisjonsordningen er tidligere omtalt. Hvilken stipendordning som eventuelt velges vil ha betydelige konsekvenser for økonomien, og omtales derfor her.

Forskerlinjestudentene mottar inntil kr. 290.000,- totalt for hele forskerlinjeperioden, som totalt utgjør to år, spredt over ett år med heltidsaktivitet og ett år fordelt utover grunnutdanningens lengde – en modell som er sammenlignbar med Helselederlinjen. Av disse er kr. 200.000,- stipendmidler som studenten disponerer selv – og denne summen skal blant annet legge til rette for at studenten kan dedikere mer tid til forskning kontra f.eks deltidsarbeid for livsopphold. Det er i tillegg mer attraktivt for studenter å søke forskerlinjen ettersom de slipper ett års ekstra studielån. Disse stipendmidlene finansieres av Norges forskningsråd (NFR). Ytterligere 65.000,- totalt i perioden er avsatt til driftsmidler²³, som dekkes av fakultetet. I tillegg kan studentene få utbetalt et sommerstipend på kr. 25.000,-.

Studentene ved Helselederlinjen vil antakelig ikke ha det samme behovet for driftsmidler, da studiet ikke innebærer laboratoriearbeid eller lignende aktiviteter. Men formålet med det regulære stipendet – at studentene skal kunne ha en økonomisk base for å kunne dedikere sin tid til studiet i størst mulig grad – vil være relevant også for Helselederlinjen. Et eventuelt stipend ved denne utdanningen vil ikke være NFR-finansiert, og må dekkes av fakultetet selv. Med et tentativt studenttall på 30 studenter vil dette medføre en utgift på 8,7 millioner kroner, noe som er høyere enn de totale forventede inntektene til studieprogrammet – og det med full produksjon. Det sier seg selv at en slik løsning ikke er bærekraftig.

²³ Til innkjøp av utstyr, materiale etc.

Det er mulig at studentene ved Helselederlinjen ikke vil ha tilsvarende behov for stipendmidler tilknyttet første studieår av programmet (heltid) som forskerlinjestudentene. Helselederlinjen er et mer tradisjonelt studieprogram som i heltidsperioden foregår innenfor normale tidsrammer. Det er derfor mulig at studentene vil kunne gjennomføre denne delen av studiet med ordinær studiefinansiering. Uten en stipendordning vil de derfor måtte søke studielån og stipend fra Lånekassen. Dette kan medføre at Helselederlinjen fremstår som mindre attraktiv, og rekrutteringen til programmet kan påvirkes av dette. Det er også en fare for at studentene vil ha større vanskeligheter med å kunne prioritere arbeid knyttet til Helselederlinjen i studiets andre del, som foregår på deltid parallelt med studentenes grunnutdanning.

Det grunnleggende overslaget mellom inntekter og kostnader i ordinær drift gir et overskudd på rundt 1,1 millioner kroner. Merk at dette ikke inkluderer driftskostnader. Med tentativt 30 studenter i programmet gir dette en restsum på rundt 35.000 pr. student. Hvorvidt en sum av denne størrelsen, eller en mindre sum, skal avsettes til studentstipender, må tas inn i detaljplanleggingen av programmet. Gruppen kan bare her konkludere med at det ikke er mulighet for en stipendordning i nærheten av forskerlinjenes modell uten at det tilføres særskilte midler for dette formålet.

